

Izšla Jugoslovanska knjižarna zveza. — Cena 48 Din za celo leto. — Za mesecnostvo 60 Din. — Poštna številka 1 Dia. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali sjo prostor 10 Din.

Izhaja vsake srede ob 5 zjutraj. — Spis in dopis naj se pošljeta Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacija in insertni pa Upravništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kapitanjova ulica št. 6.

Samo v delu je uspeh.

V zadnjem času je bilo pri nas par občinskih volitev, ki so pokazale prav razveseljive izide in to v občinah, ki so bile še pred kratkim znane kot najhujša gnezda liberalnih in samostojniških hujšakačev. Z velikimi večinami je ljudstvo postavilo občinske odbore iz vrst zanesljivih mož Slovenske ljudske stranke. To so vesela znamenja, kažejo na to, da se je ljudsko mišljenje vstalo. Ljudstvo je začelo trezno presojeti politične prilike v preteklosti in sedanjosti in prišlo zopet po težkih preizkušnjah in razočaranjih do istih zaključkov, kakor pred vojsko, da so namreč njegove koristi, tako gospodarske, kakor verske in kulturne najbolj zaščitene v Slovenski ljudski stranki. Krilatice nasprotnikov ne vlečejo več, vsa obrekovanja in podtikanja nič ne zaležejo, tudi za besnenje liberalnih političnih generalov v mestu in magnatov in odurovov po deželi se ne zmeni. Ljudstvo je zopet zbralo svoje vrste in hoče složno in korajžno na delo v vzajemnosti in slogi s svojimi predstavniki, v občini, deželi in državi.

Delo je veliko, rekli bi lahko, da celo neizmerno. Treba neprestanega in ogromnega napora, da sestavimo na vseh poljih javnega življenja vse one predpogoje in take razmere, da bo moglo ljudstvo živeti jako gospodarsko in kulturno življenje. V občini čaka naše ljudi neizmerno dela, da se uredijo pota, uredi preskrba revežev, šolstvo, zatre pijančevanje, itd. itd. V deželi je dela še več. Obnoviti moramo živinorejo, izboljšati in razširiti prometna sredstva, skrbeti za boljše gospodarsko izobrazbo, poglobiti združništvo, oskrbeti cele okraje z dobro pitno vodo, urediti bolnice, in zdravstvo, preskrbeti zdrava stanovanja in tisoč in tisoč drugih potrebnih stvari. Nič manj dela ne manjka v državi. Nimamo še na mnogih področjih zenačene zakonodaje, treba davčno vprašanje pravično urediti, treba dati dela in zaščititi pošteno delo, pospeševati poljedelstvo, zboljšati zemljo, kdo bi mogel naštetati vse obilne naloge, ki so potrebne, manjše, ki so bile zanemarjene, ki pa vpijejo po rešitvi in izvršitvi.

Na vseh teh ogromnih poljih je razgibala SLS svoje sile in je šla v tesnem stiku z ljudstvom na delo, da kolikor je v njenih močeh in danih razmerah mogoče, spravi delo v tek v korist ljudstva, našega naroda in države. V občinah se čuti nov duh, občine dobivajo pobudo v oblastnem odboru, pa tudi

strogega nadzornika, kjer skušajo mali magnati in odurohi občine v škodo ljudstva izkoriščati.

Naši oblastni odbori in oblastne skupščine so se lotili z veliko vnemo dela, da razgibajo zopet naše gospodarstvo in da se povrnejo časi nekdanjega kranjskega deželnega odbora pod vodstvom in delom SLS. Povsod se že kažejo uspehi novega dela, in če ne popolno, a vsak dan bo živahnejše in prav blizu je čas, ko bo to delo v polnem razmahu. Treba je bilo orjaških naporov, da se je zopet začelo ustvarjati in znova zidati in graditi. Slo bo velikopotezno naprej, ker mora iti, ker to zahtevajo koristi našega ljudstva. Kljub nagajanju in obrekovanju nasprotnikov se bo delo vršilo in v korist ljudstva tudi izvršilo.

In v državi? Od početka je stala SLS z jasnim programom, ki je odgovarjal vsem ljudskim potrebam, gospodarskim razmeram prebivalstva v državi, pa tudi življenjskim zahtevam države same. Od začetka je SLS hotela močno državo, urejeno tako, da se bodo posli hitro opravljali, da bo imelo ljudstvo korist, da bo gospodarstvo cvetelo in da bo povsod vladala pravica in enakopravnost. Od začetka do danes ji ni bilo treba prav nič izpreminjati na tem svojem osnovnem programu. Izkušnja je potrdila, da je imela ona prav in samo ona. Za te svoje misli se je borila nesebično in požrtvovalno, vedno pred očmi imajo koristi močne države in ljudske blaginje. Predsodki so jo ovirali, klevetniki in obrekovalci so morali popadati v politično nemoč, odkrito in pošteno delo je moralo priti do veljave in tako je SLS dobila moč v državi, da ima sedaj celo iz svojih vrst ministrskega predsednika. V zadnjem zasedanju je bilo sprejetih cele vrste koristnih zakonov, v jesenskem zasedanju pride na vrsto zopet cela vrsta zakonov in državni proračun, ki ga bo SLS skušala urediti po vidikih ljudskih potreb.

Ljudstvo to vidi, vidi pošteno in odkrito delo in ga odobrava. Predstavniki stranke so v stiku z ljudstvom in bodo ostali v stiku, da poznajo in občutijo vsak utrip ljudski in mu hočejo z delom tudi odgovoriti. Ali je potem takem čudno, če ljudstvo tudi odgovarja stranki s svojim zaupanjem?! Brezmejno je dela in brezmejno dela se bo tudi izvršilo, samo korajže, delavnosti, vzajemnosti, požrtvovalnosti in medsebojnega

zaupanja kar največ! Zopet bo lepo in prjetno pri nas. Za malodušneže in slabiče zopet pri nas ni mesta, njih mesto je pri obrekovalcih in klevetnikih, ki so v samostojniških in liberalnih vrstah.

Vse to pošteno odkrito delo spremlja brezmejno sovraštvo, obrekovanje in klevetanje naših političnih nasprotnikov, ki obračajo in menjavajo svojo politično obleko, kakor jim kaže. Ustvarili so centralizem, sedaj hočejo biti ne vem kaj. Klevetali so nas za protidržavne, ko smo zahtevali za ljudstvo in državo koristne stvari, danes se ne morejo prepviti o srbskem hegemonizmu. Zmerjali so nas za klerikalce, ki da izrabljamo vero, danes zmerjajo obžegnani brezverci in sovražniki Cerkve nas, da treba iti z istoverci, to je s Hrvati. Prej so zapirali Radičevce, zmerjali Radiča za norca (Kmetijski list) in obrekovali nas, ki smo zvezo s Hrvati pošteno mislili, danes se kujajo doma vsi skupaj zapečkom in vpijejo in zmerjajo, ker mi delamo po najboljši vesti in pameti za naše ljudstvo in državo.

Danes je po deželi obrekovanja, hujskanja in laži od strani te pokvarjene gospode na cente. Toda naj vedo vsi ti klevetniki in veterjnaki, da se ljudstvo in mi za nje ne menimo! Ali mislijo, da bodo z lažmi ljudstvo zopet speljali? Leto 1920 je že davno za nami! Ali pa morda menijo, da bo od besed ljudstvo sito?

Proti laži in besedičenju vseh nasprotnikov postavimo še vztrajnejše delo, delo vespovsod: delo v občini, delo v deželi, delo v državi, najpožrtvovalnejše delo pa med ljudstvom. Tako bodi!

V Belgradu.

28. sept. Minister za socialno politiko Stjepan Barič (pristaš Hrv. ljudske stranke) je predlagal, da ministrski svet imenuje zastopnike, ki naj se gredo v Nemčijo pogajat za ureditev delavskih vprašanj naših slovenskih delavcev v Nemčiji. Gre za to, da dobijo slovenski delavci kolikor mogoče iste pravice, kot jih imajo domači nemški delavci, zlasti glede zaposlitve delavcev, zavarovanja, pomoči v slučaju brezposelnosti pokojnine in rent itd. Osnutki za te pogodbe so izdelani, v komisijo so imenovani bivši minister dr. Gosar kot predsednik, Dušan Jeremič, načelnik oddelka za zaščito delavcev v socialnem ministrstvu, Radovan Matjašič, ravnatelj

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

osrednjega urada za zavarovanje delavcev in dr. Ivan Perne, poslaniški tajnik v Berlinu. Torej trije Slovenci.

29. sept. Ko je bivši glavni odbor radikalne stranke izvolil za predsednika stranke Aco Stanojeviča, je Vukičević sklical sejo poslanskega kluba, ki je brez obotavljanja vzel to izvolitev na znanje. S tem se je napetost v radikalni stranki prav znatno polegla in razcepa stranke ni pričakovati. Radi tega so zlasti radičevci in Pribičević cilno razočarani, ker so pričakovali, da bodo mogli z razpadom radikalne stranke vreči sedanjo vladu ter razpisati volitve.

30. sept. Hrvatje se obupno trudijo, da bi prikrili veliki poraz, ki so ga doživeli v boju s sedanjo vladu. Ves njihov trud, da bi zanesli v državo nered, se je onesrečil ob odločnosti in hladnokrvnosti ministrskega predsednika in notranjega ministra dr. Korošca. Da bi svoje volivstvo obdržali še pri dobri volji, so začeli priobčevati na Madžarskem izdelane angleške zemljevide, ki naj pokažejo, kako so svoj čas hoteli Srbi razkosati Jugoslavijo ter Hrvatsko in Slovenijo prepustiti usodi. Hrvati pravijo, da so te zemljevide našli v nekem ministrstvu v Beogradu. Izmišljotina je tako neumna in nespretno podana, da ji niti noben Hrvat ne verjame. — Dalje pripovedujejo radičevski listi, kako groze Srbi radičevskim voditeljem, da jih bodo kaznovali kot Stefana Radiča. S takimi in podobnimi novicami hočejo radičevci umetno vzdrževati razburjenost hrvatskih množic.

1. okt. V najkrajšem času se bo sklicala narodna skupščina k zopetnemu zasedanju. Čaka veliko izgotovljenih zakonskih načrtov, da se sprejmejo. Med njimi je posebno nujen zakon o kmetski zemlji v Dalmaciji, kjer kmetje pač obdelujejo svet, a ni njihov.

Kakor vse kaže, bo vlada še ostala in delala naprej, ker Hrvatje še niso prišli s pametnimi predlogi.

Napadi na Cerkev.

Hrvatski radičevski in pribičevski časopisi v zadnjem času zopet z vso ljutostjo napadajo katoliško Cerkev, oziroma škofe in duhovnike. Grozijo katoličanom celo z dejanskimi napadi.

Ni pa še dolgo, ko so hrvatski listi hrvatske škofove in nebo kovali in tudi slovenski svobodomiselniki časopisist so bili polni hvale o njih.

Zakaj tako? Stvar je tale: Takoj po strašnem umoru v belgrajski nar. skupščini je samoobsebi umevno tudi iz katoliških vrst na Hrvatskem prišla najostrejša obsodba zločina v Beogradu. Del katoličanov je celo mislil, da je ta dogodek dovolj velik vzrok, da vsi Hrvatje stopijo pod eno, torej radičevsko svobodomiselnost in odločno protiversko zastavo, češ, gre samo za skupno narodno zadevo. To pa so pograbil listi, ki se sicer ob vsaki priliki obregnejo ob vero in Cerkev, češ, glejte, tudi škofje in duhovniki so z nami. Katoliške vrste naj bi svobodomiselniki stranki zato dobrodošle, da pannožijo in utrdijo njene postojanke.

Vedno in vedno so ti časopisi pisali: duhovnik se ne vtikaj v politiko, marveč ostani v zakristiji. Posebno slovenski listi so se v tem odlikovali. Ko pa se je zdelo, da so se duhovniki vtaknili v politiko tako, kakor je vseč svobodomiselnikom, takrat pa so to šteli duhovnikom v največjo zaslugo.

To pa ni trajalo dolgo. Velik del hrvatske duhovščine je takoj uvidel, da zelo kakor je vseč svobodomiselnec, takrat pa stvari, če prepustijo katoliško ljudstvo izrazito brezverskim strankam.

Ti katoliški duhovniki vedo, da je radičevska stranka bila za kanceliparagraf, ki hoče odvzeti katoliški Cerkvi pravice, dane ji od Kristusa.

Oni vedo, da so radičevci najbolj podpirali in uvajali hrvatsko narodno cerkev, ki je bila ustanovljena prav zato, da Hrvatje odtrga od katoliške vere.

Oni vedo, da so se vplivni radičevci ponovno v besedi in pisanju najhuje zagnjali v katoliško cerkev in so pri zadnjih volitvah ubili nekoga prav zato, ker je bil veren katoličan.

Oni vedo, da se radičevska ali žerjavovska stranka v narodni skupščini nikdar ne bo zavzela za katoliško vzgojo katoliških otrok, niti za katoliški zakon.

Oni natančno vedo, da bo prvi udarec, ki bi ga mogli radičevci in pribičevci zadati komu z vladnega mesta, zadel baš katoličane, kot se je to v nedavni preteklosti dogajalo.

Znaten del katoliške duhovščine na Hrvatskem se dobro zaveda, da bomo katoličani v Jugoslaviji imeli samo toliko pravice, kolikor si jih bomo priborili v enotni katoliški fronti, z močno lastno organizacijo, naj bo to verska, kulturna, gospodarska ali politična.

Zavedajo se, da je treba katoliške množice v vsakem oziru izsolati: da bodo v načelih jasne, močne in brez kolebanja na levo in desno; da bodo znale voditi lastne gospodarske in zadružne organizacije;

Z našo umetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 4.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kane štova, Ljubljana in drogeriji Wolfram n. sl. M. Kane, Maribor. — Tudi letos kupujemo ilipovo cvetje.

da bodo politično izobražene in se ne bodo dale omajati praznim vabam.

Vstop katoliških vrst pod »skupno radičevsko zastavo torej ne bi pomenil nič drugega ko izročitev vsega orožja, da bodo potem, ko pride čas, združeni svobodomiselnici tem huje bili po njih.

Zakaj jasno je: udarci na katoličane bodo prišli, in sicer močni udarci. Če katoličani ne bomo v enotni fronti, bomo podlegli, če pa bomo strnjeni v eno bojno črto ter pripravljeni na boj načelno, politično in gospodarsko, bomo te udarce ne samo odbili, temveč celo pridobili ob njih.

To znaten del katoliške duhovščine, pa tudi svetnega katoliškega izobraženstva na Hrvatskem dobro ve. Zato gredo skupno s Slovensko ljudsko stranko, čeprav na Hrvatskem danes to ni prav nič kakor pravimo popularno; zato trdno drže ob svojih organizacijah in jih poglabljajo. S tem pa ne rečemo, da so slabi Hrvatje. Nasprotno: kar se tiče bistvenih hrvatskih narodnih zahtev, so vsi Hrvatje istih misli. Vedo pa, da za narodno skupnost ni prav nič potrebno odlagati svojega katoliškega orožja na ljubo svobodomiselnecem.

Jasno je, da so sedaj radičevski listi obrnili kanone in jih naperili zopet v katoliško duhovščino in zopet ljuto napadajo Cerkev.

Za nas katoliške Slovence pa je to nauk:

Toliko bomo imeli svojih katoliških pravic, ob katere so tako žalostno prišli n. pr. v Mehiki, kolikor bomo močni v svojih organizacijah: politično v Slovenski ljudski stranki, kulturno v svojih prosvetnih organizacijah, gospodarsko v svojem združništvu in kar je podlaga: v kolikor bo v naših družinah globokega krščanskega življenja.

Zato vsak veren Slovenec, ki gre z radičevci, žerjavovci, socialisti, trga enotno katoliško fronto in daje svobodomiselnecem moč, ki jo hočejo — ko se jim bo zdel praven čas — vporabiti zato, da tudi s postavo zatarejo katoliško zavest med nami. Z vestjo vernega katoličana je to nezdržljivo.

*Najbolji pripomoček
za hranjenje slabe, zaostale
in zahirane živine je piana
no:
Tovarkovo olje za živino.
Ni se dobi samo pri:
M. Pežak
Zagreb, Tunduljeva 13.*

NOVICAR

d Poslanec Žebot za vpoklicance k orožnim vajam. Poslanec Žebot Franjo je posre pri vojnem ministrstvu radi odpoklica vinogradnikov in sadjarjev k orožnim vajam. Poudarjal je, da imajo vinogradniki in sadjarji, posebno v mariborskem okrožju, sedaj največ nujnega in neodložljivega dela, ko spravljajo pridelke. Dobil je obvestilo, da je minister za vedno poveljnikom vojnega okrožja, naj se ozirajo na prošnjo vpoklicancev in naj orožne vaje odlože. Vojni obvezanci, vinogradniki in sadjarji, ki so vpoklicani, naj na dan vpoklica predložijo dobro utemeljene prošnje za odložitve vojaških vaj.

d Za nemoten prevoz sadja v inozemstvo. V okolici Maribora, posebno v Slovenskih goricah, je letos izredno dobra sadna letina. Toliko in tako lepih jabolk že od l. 1908 ni bilo. Na postajah Pesnica, St. Ilj in Maribor, kjer se naklada dnevno 10 do 30 vagonov jabolk za Avstrijo, Nemčijo in druge severne dežele, primanjkuje vagonov. Poslanec Franjo Žebot je posredoval v prometnem ministrstvu in pri glavnem ravnateljstvu, kjer je dobil zaagotovilo, da se bo še te dni poslalo dovolj vagonov v te kraje. S carinskimi oblastmi se je dosegel sporazum, da se v vagoni odpravljajo iz Pesnice in St. Ilja naravnost čez mejo in ne več v Maribor na pregled. V dobi, ko se naklada največ sadja, vozi od Maribora do St. Ilja poseben tovorni vlak, tako da ni na progi Maribor—St. Ilj več zastoja.

d Večerno nižjo gimnazijo bo otvorila v Mariboru Jugoslovanska strokovna zveza. Šola se bo vršila petkrat na teden po tri ure — od 19 do 22 zvečer. Učni načrt je zamišljen tako, da se bo snov štirih razredov predelala v dveh letih. Pogoj za sprejem je izpolnjeno 14. leto in 250 Din mesečne takse. Ta šola bo velikega pomena za vse nižje nameščence.

d Kongres invalidskih organizacij iz vse države se je vršil 30. septembra v Bitolju. Udeležil se ga je v imenu vlade tudi minister za socialno politiko Stjepan Barič.

d Grozijo in — se bojijo. Žerjavovci in radičevci so se spozabali tako daleč, da so proglasili bojko vsega, kar ni hrvaško. S tem so seveda napravili Hrvatoma zelo slabo uslugo. Ker je proglašanje in izvajanje takega bojkota kaznivo, je vlada podvzela vse potrebne odredbe. Zdaj se seveda žerjavovska in radičevska gospoda boji teh odredb in piše, da se pripravljata nasilje. Toda zakon je zakon, ki bo zadel tudi to gospodo, ako bo strune le preveč napenjale.

d Telefonsko zvezo med Belgradom in Londonom so preizkušali pretekli teden. Pogovor se čuje izvrstno. Telefonska zveza z Londonom bo kmalu izročena javni uporabi.

d Nujno opozarjamo na članek »Dokument svobodoljubja«, ki ga prinaša nedeljski »Slovenec« z dne 30. sept. 1928, št. 224.

d Splavarji na Dravi, pozor! Vsled delne regulacije Drave pri Ptujju in zgrajenih odbijačev na desnem bregu Drave se najsilnejši tok vode spreminja ter se premika proti sredini struge. Ker se je zgodilo že več nesreč in več splavov razbilo, opozarjamo splavarje

na to stanje ter jim priporočamo, da svoje splave zgradijo manjše in krajše in da so zelo previdni pri lesenem dravskem mostu v Ptujju ter naj tirajo splave proti sredini struge in plovejo pod mostom pri srednjih odprtinah, kjer je v sredini mosta postavljen visok lesen križ. Kdor hoče biti o stanju vode in toka dobro poučen, naj se obrne na hidrotehnični oddelek v Ptujju, ki da vsakršna pojasnila.

d Skrb SLS za zadostno število vagonov. Zaradi delne odpovedi tračne službe in ker so v žitorodnih krajih prevozniki pridelki zavzeli vse vagonne, je nastalo v Sloveniji veliko pomanjkanje vagonov. Na podlagi upravičenih zahtev slovenskega gospodarstva, posredovanj pri prometnem ministrstvu, oz. glavnem ravnateljstvu železnic in osebnega zavzemanja min. predsednika g. dr. Korošca je glavno ravnateljstvo železnic dalo odvesti v Slovenijo zadostno število vagonov, ki so že prispele na slovenske postaje.

d Tako se postopa pod dr. Korošcem. V Belgradu je pred 14 dnevi našla policija na nekem kupu kamenja nekega ruskega polkovnika pijanega. Ker radi pijanosti ni znal povedati, kje stanuje, so ga peljali na stražnico. Tam ga je neki orožnik toliko pretenel, da je moral v bolnico, ki jo bo v kratkem zdrav zapustil. Dr. Korošec je dal stvar še isti dan preiskati in je bil orožnik takoj odstavljen od službe ter izročen sodišču. Sedaj po 14 dneh pa je žerjavovsko časopisje zvedelo za to zadevo in kriči o nasiljih. Sedaj pa se spomnimo, kako je bilo za časa žerjavovske vlade. Takrat so gotovi ljudje lahko sredi dneva ustrelili nedolžnega človeka ali ga pretepali do krvi, lahko so poljubno morili, pa se jim pod žerjavovsko vlado ni nič hudega zgodilo, pač pa so bili od gotovih gospodov, ki slišijo samo na žerjavovska ušesa, zato celo bogato plačani.

Sedaj pa primerjajte, kako postopa s pretepači dr. Korošec, kako pa se je postopalo pod žerjavovsko strahovlado.

d Za ravnatelja na II. državni gimnaziji v Ljubljani je imenovan g. profesor Bogumil Remeč. Čestitamo!

d Za ravnatelja tobačne tovarne v Ljubljani je imenovan g. Ivan Tomc, nadzornik istotam.

d Zagrebški župan, inž. Heinzl je odstopil, ker bi radičevci in pribičevci radi dobili mesto pod svojo komando.

d Odstavljen škof. Pred leti so se nekateri nezadovoljni katoliški duhovniki na Hrvatskem odtrgali od katoliške cerkve, ter so ustanovili lastno hrvaško narodno cerkev. Prva stvar večine teh nesrečnih duhovnikov je seveda bila, da so se poženili. To razkolniško cerkev so seveda v prvi vrsti podpirali radičevci, naši žerjavovci pa so jo na vse pretege hvalili. Za svojega škofa si je vrhovni svet te cerkve postavil nekega duhovnika Kalodjero, ki pa so mu kmalu nato pred sodiščem kaj čudne reči očitati. Sedaj mu očitajo zopet druge stvari in ga je zato vrhovni svet odstavil.

d Pri javni borzi dela v Ljubljani je delo na razpolago: možkim: 1 strojniku, 1

sije na nočnem nebu in tako tvori celoto.

Slična celota se vidi pri 7 prednosih, katere ima

ključavničarju za avtogenično varenje, 1 vodo-inštalaterju, 2 kleparjema, 1 sodarju, 24 čevljarjem, 1 sedlarju, 1 mlademu mesarju, 1 mlademu peku, 1 kamnoseku, 15 zidarjem, 10 tesarjem, 30 navadnim delavcem, 10 sobarjem, 1 pomožnemu pazniku za jetnišnico, 8 vajencem; ženskam: 1 vzgojiteljici za francoski in angleški jezik, 10 pletilkam, 1 kmečki dekli, 2 modistinjama - vajenkama. Vprašanja na Borzo dela. Priložite dopisnico za odgovor.

d Poljšakovo zdravljenje. Znani Poljšak je dalj časa zdravil v mariborski bolnici pod nadzorstvom zdravniške komisije. Zdravil je razne kožne bolezni, med temi tudi raka. Zdravniška komisija je bila glede uspehov razdvojena. Eni so trdili, da je Poljšak dosegel uspehe, drugi so trdili, da uspehov ni in če so uspehi, niso trajni. Te dni pa je zdravniška zbornica v Ljubljani kaznovala tri zdravnike radi sodelovanja pri Poljšakovem zdravljenju in sicer dr. Vilimeka in dr. Harpfa z izgubo zdravniške prakse za eno leto, dr. Harpfa pa z globo 3000 Din.

d Velikanski preokret pri angleških delavcih. Angleški delavci so z znanim velikanskim premogarskim štrajkom doživeli hud poraz. Zato so način svojega boja s kapitalizmom bistveno izpremenili. V ogromni večini so se izjavili zato, da štrajk odklanjajo in bodo skupno delali z lastniki za uspeh podjetja, da tako tudi sebi izboljšajo položaj. Njih geslo je sedaj: kapitala se vsaj deloma polastiti s sodelovanjem.

d Novo hrvaško duhovsko semenišče v Splitu so te dni dokončali. Poslopje stane 4 milijone dinarjev. Prispevale so vse dalmatinske škofije.

d Ne bo še konca pučakaev. Te dni so se vršile volitve vaških načelnikov v Sivarču, znanem industrijskem mestu v Dalmaciji. Občinska uprava je odredila volitve tako, da bi se uničile pučakaške postojanke,

misleč, da je novonastali politični položaj tako vplival na razpoloženje med ljudstvom, da ga je odvrnil od hrvatske ljudske stranke. Volitev pa se razen pristašev hrvatske ljudske stranke ni udeležil nihče. Tako so ostali ti edini gospodarji. To dokazuje najbolje, kakšno je razpoloženje med tamošnjim ljudstvom proti »kmetjski demokraciji« in da hrvatska ljudska stranka (HPS) ne nazaduje, temveč napreduje — vzlic političnemu grmenju radičevcev in žerjavovcev.

d *Delo ljubljanskega oblastnega odbora.* Dela in dobave za zgradbo oblasne ceste Kostanjevica-Oštrc se izroče v izvršitev gradbeni firmi »Slograd« v Ljubljani kot najugodnejši ponudnici. — Vsa dela pri zgradbi stanovanjskega poslopja za službenice umobolnice na Studencu se oddajo stavbeni tvrdki Emil Tomažič v Ljubljani kot najugodnejšemu ponudniku. Glede preložitve klanca v Zagorici na deželni cesti II. vrste Radohovavci—Selo—Šumberk se pooblasti cestni okrajni odbor višnjegorski, da prične z gradbenimi deli v lastni režiji pod nadzorstvom oblastnega gradbenega oddelka. K pročitanim stroškom prispeva oblastni odbor 50%; prispevek pa se bo izplačeval na podlagi predloženih delnih obračunov ter pregleda izvršenih del. — Cestnemu okrajnemu odboru v Ložu se v načelu dovoli, da najame posojilo 350.000 Din za pokritje gradbenih stroškov deželne ceste Beli Mažen—Viševk. — Za skupinski vodovod za metlški sodni okraj se izvrši načrt; čim bo osnutek izdelan, bo sklical oblastni odbor skupno zborovanje prizadetih občin: Radovica, Družiči, Božakovo, Lokvica, Suhor in Sošica, event. Metliko ter nekaj vasi iz občine Semič. — Glede napeljave vodovoda v Uršnih Selih se prouči poleg drugega tudi okolnost, da li bi kazalo vodovod razširiti na Toplice. — Z oziranjem na bližajočo se sezono jesenskega posipanja cest z gramozom se razdeli tretji obrok k cesnjo-vzdrževalni stroškom za leto 1928 v skupnem znesku 1.720.000 Din; s tem je bilo dosedaj razdeljenih 4.000.000 Din. — Stavbeni za drugi »Delavski dom« v Kranju se dovoli iz zaklada za zgradbo malih stanovanj 250 tisoč dinarjev brezobresnega posojila za nakup in preureditev Mayerjevega poslopja v Kranju za Delavski dom. — Nakazanih je tudi nekaj podpor iz postavke za prosveto, oddelka za kmetijsko in turizem.

d *Mariborski oblastni odbor.* Na zadnji seji se je sklenilo: okrajna cesta v zdravilišču Rogaska Slatina, ki gre skozi en del zdravilišča, se preloži izven zdravilišča. — V zdravilišču Dobrna se bo razširilo tudi kopališče, po možnosti zaenkrat s toliko kabinami kakor dozdaj. — Za zgradbo ceste Središče—Stara gora se dovoli kredit 25.000 dinarjev. — Oblastni odbor bo začel večje delo za organizacijo čipkarstva v predelih največje brezposelnosti ter je pooblastil oblastnega odbornika Kugovnika, da predloži tozadavne načrte. — Občinski zdravilišča Rogaska Slatina se dovoli nakup hiše »Železničarski dom« ter najetje za to potrebnega posojila.

d *Ozkoirtna železnica med Belgradom in Jadranskim morjem.* Te dni je bila izročena prometu ozkoirtna železniška proga

Belgrad—Obrenovac. S tem se je dogotovil zadnji člen ozkoirtna železniške zveze med Belgradom in Dubrovnikom. Vožnja z osebnim vlakom traja na tej progi samo eno uro dalj, nego z brzim vlakom po širokotirni progi preko Broda. Sarajevsko železniško ravnateljstvo je stopilo v pogajanja z družbo »Vagons-lits« za nabavo spalnih in restavracijskih vagonov na tej progi. Ta družba razpolaga s takimi vagoni samo v Afriki in bi morala te vagone prepeljati od tam. Pogajanja so v teku.

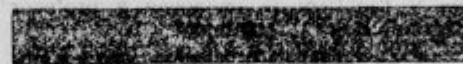
d *Umrla je v Mariboru mati Stanislava Voh, vrhovna vikarica in skozi 18 let vrhovna prednica kongregacije šolskih sester.* Stara je bila 69 let. Pod njenim silno spretnim vodstvom je kongregacija šolskih sester zadobila silen razmah in zlasti tisti veliki ugled, ki ga danes vprav ta kongregacija uživa ne le po Sloveniji, temveč po vsem svetu.

d *Tudi v Dalmaciji povodenj.* Obilen dež, ki je zadnje dni padel v južni Dalmaciji, je povzročil v dubrovniški oblasti, zlasti pa v Konavliju, ogromno škodo. Na nekaterih krajih je bila voda nad 1 m visoka, in če bo deževno vreme še dalje trajalo, bo povodenj uničila prav vse.

d *Na policiji obdarovan berač.* V Zagrebu je bil te dni aretiran na cesti neki berač. Na policiji so ugotovili, da je berač star že 102 leti in da je doma iz zagrebške okolice. Izjemoma ga radi njegove visoke starosti niso kaznovali, temveč bogato obdarili in izpustili.

d *Tudi govedo dobro plava.* Neki trgovec iz Dalja v Slavoniji je te dni prignal v Vukovar 60 glav goveje živine, da jih prepelje na brodu čez Donavo. Na brod pa je šlo le 30 glav in ko je brod odplul od brega se je ostalih 30 govedi pognalo v vodo in hotelo za brodom na drugi breg. Na bregu pa je trgovec ves obupan vil roke, kajti bil je prepričan, da bo vsa goveda utonila v široki in mrzli Donavi. Toda vseh 30 glav je srečno in na trgovčovo veliko veselje preplavalo Donavo, in to celo neka krava, ki je zašla pod parnik »Saturnus«, pa se je srečno rešila.

d *26 m dolgo gospodarsko poslopje zgorelo.* Pretekli teden je nenadoma nastal

Iznenadeni bodeš

z blagodejnimi učinkovanjem izdelka „Alga“ v vseh slučajih revmatizma, protisa, liasa, bolečin v kosteh, mišicah in členkih. Kako naglo in zanesljivo odstranja „Alga“ vsak zobobol in glavobol ali ako Vas trga v sled prehlada po zobeh ali glavi.

Kako naglo in zanesljivo odstranjuje omotico in slabost, prehlajenje — influenco in gripo. Preizkusite vsaj enkrat „Alga“ in postala vam bo najboljša prijateljica skozi celo življenje.

V lekarnah in drogerijah: 1 steklenica s točnim navodilom Din 16.—

Po pošti naročite na naslov: LABORATORIJ „ALGA“, SUŠAK 45.

4 steklenice Din 77.—, 8 steklenic Din 131.—, 25 steklenic Din 320.—

ogenj na posestvu Franceta Colariča na Slinovcah pri Kostanjevici. Zgorelo je popolnoma 26 m dolgo gospodarsko poslopje, v katerem je bilo med drugim 80 stotov sena, veliko slame, štirje vozovi in razno poljedelsko orodje. Režiti ni bilo mogoče ničesar. Škoda je cenjena na 70.000 Din, zavarovalnina je neznatna. Zažgal je najbrže neki moški, ki je prenočeval na skednju. Radi požara se je silno prestrašila sosedja Pavlovič Marija. Strah je vplival na njo tako, da je padla na tla in obležala mrtva.

d *Trgovec je zašel med odbijaje.* Na postaji Staro Petrovo selo v Slavoniji je te dni razvrščal trgovec Ludvik Worel iz Gradača svoje blago v vagon. Ravno, ko se je bližal nov vagon, je hotel iti na nasprotno stran tira. Trgovec je zašel med odbijaje vagonov, ki so ga takoj usmrtili. Smrtno nesrečo je zakrivil trgovec sam, ki je hotel, kljub temu, da je bližajoči se vagon opazil, na drugo stran tira in je pri tem izgubil življenje.

d *Osební vlak zadel v avto.* Te dni se je družba petih oseb z avtomobilom peljala iz Novoga Sada v Sremske Karlovce. Med poljo je hotel šofer peljati čez železniško progo, v tem trenutku je pa s polno brzino pridrvel belgrajski osebni vlak. Nasreča je bila neizbežna. Vlak je zadel v avtomobil, ga prevrnil in tiral 200 metrov daleč pred seboj. Tri osebe na avtomobilu so bile takoj mrtve, dve pa tako težko ranjeni, da ni upanja, da bi oslali pri življenju.

d *Ker niso upoštevali vojske odredbe.* Pred dnevi so se topničarji večbali na Vukmirovem brdu pri Banjaluki v Bosni streljati. Kljub temu, da je bilo prebivalstvo opozorjeno na streljanje in so orožniki ter vojniki obkolili prostor, so vaški pastirji le prišli past svojo živino na hrib. Šest pastirjev je našlo veliko granato, ki se je zarinila v pesek ter so jo potegnili iz zemlje. Granata je eksplodirala in ubila tri pastirje, tri pa hudo ranila.

n *Orliškim krokom!* Za udeleženko telovadnega tečaja v Ljubljani in za letni občni zbor Slovenske Orliške Zveze je dovoljena polovična vožnja za čas od 7.—15. oktobra. Vsaka udeleženka kupi na velopni postaji vozno karto z mokrim žigom do Ljubljane. Vozne karte v Ljubljani ne sme čeziti, ker velja tudi za vožnjo za nazaj. Štajerski kroški naj pošljejo svoje vaditeljice v telovadni tečaj v Ljubljano, ker bo letos telovadni tečaj samo v Ljubljani. Prijave za tečaj pošljite takoj. — Slovenska Orliška Zveza.

n *Ljudski oder v Smartnem pri Litiji* vprizori v nedeljo 7. in 14. t. m. ob 3 narodno igro »Kokovnjica«.

n *V Radeljvici* priredi sadjarska podružnica s sodelovanjem okoliških podružnic v dneih od 13. do 18. oktobra t. l. sadni ogled (razstavo), ki ima predvzem namen, da sadjarji spoznajo sadne vrste, ki jih goje in sadne vrste, ki so priporočljive za uspešno gojitev in za trgovino. Vabljen je vsak sadjar, da razstavi svoje sadje in ga dostavi najkasneje do petka, dne 12. oktobra do 7 zvečer v Radeljvico — restavracija Kunstelj. Vsako vrsto (3 do 8 sadov) naj vložil v papirnato vrečko ter na njo napiše: ime priimek in bivališče lastnika, morda poznano ime sadu, kako se obnese in raste drevo ter koliko razstavljenе vrste ima na prodaj. Pazstava se otvori v nedeljo 14. oktobra ob 11.— Vstopnina je 2 Din za osebo.

d *Dr. Jože Rant, zobozdravnik v Škofji Loki* od 1. oktobra zopet redno ordinira.

d *Bodite previdni pri otrokih* in nikdar ne opustite, da jim tudi pri najmanjšem nerazpoloženju pridenete v mleko ali vodo praška »Magna«. Prašek »Magna« čisti želo-

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Kjer so brda, kjer so skale...

III.

Bajna je noč v gorah. In če obseva vse te veličastne vrhove, ki te obdajajo, pa pokrajino pod teboj, kamor si oprl oko, silna mesecina, tedaj skoro ne moreš mimo tega vidanja, da ne bi zavriskal iz vsega srca, da odmeva od skal... Pa ne samo grlo in srce bi vrisalo in pelo temu božjemu stvarniku; tudi v duši sami, v gobini in v vseobsežnosti notranjega doživlja se ti dviga spev hvaležnosti do vsega, kar ti je dano videti in občutiti v takih trenutkih, ko stojiš vrh gore in je pod teboj svetla noč, odeta v čaroben plašč, vrhovi gora pa se kopljejo v mesečnem sijaju...

Do Erjavčeve koče je iz Kranjske gore dobri dve uri, če greš zmerno. Menda sva midva hodila nekaj manj; ko sva prišla do koče, je bilo v njej in okrog nje živahno, da le kaj. In potlej se je oglasila še harmonika, harmonika... Saj veste, da je Kranjec rad vesel in da predvsem ljubi godbo. In če vem, da je vsem Slovincem v prijetno zabavo in razvedrilo, smemo reči, da je najboljši pristna slovenska in tipično izrazita pač tista iz harmonike. Tmاتا, tmاتا...! Da je le takt, pa če časih cvili še bolj! Pa da tudi to je znak naše posebnosti. Saj se ne jezim nanjo, še celo poslušam jo kedaj rad, če jo kdo lepo zaigrati zna, toda povejte mi, če se ne bi tudi najlepše muzike navčeval vsakdo, ko bi jo moral poslušati cel večer in se pozno čez ponočno uro. In je ta reč potlej taka, da te grizejo še kakšne stence, pa gre tako zbogom spanje in mir. Pa si vendar prišel v kočo počivati, ko si truden in pojdes zarana spet dalje na pot. Je tedaj kljub vsemu še dobro, da smo Slovenci znani tudi kot potirježljivi ljudje. Sicer bi tisti večer šla harmonika kam pod breg; treščil bi jo kdo ob skale, da bi se razletela na fisoc koscev. Tako pa smo se obračali poltelevno s kraja na kraj, praskali se, kjer je morda kaj ugrizniko, za trenutek zatisnili oči, da smo se naslednji hip spet mogli prebuditi iz začetega sna; in reč se je ponavljala skoro do jutra, ko je že sinila prva zora skozi okna.

Mtata mtata...! Oh, ja!

IZ RZISKE OBCINE.

V nedeljo 14. oktobra bomo imeli tu občinske volitve. — Že majnika so trije zavodni podstojarski orjunaši hodili pridno nabirat podpise za svojo kandidatsko listo. Na vse načine so farbali ljudi, samo da bi dobili podpise. Bahali so se, da klerikaleci ne bodo mogli sestaviti kandidatske liste in da bodo imeli oni prvo skrinjico pri občinskih volitvah. Zdaj je pa naša lista na prvem mestu, na drugem mestu pa lista kmetov in delavcev, ki tudi ne spada med liberalne orjunaše. Smolal se več pa, ko so dobili trinajst preklecev od podpisanih kandidatov na svoji listi.

Naša SLS je postavila najboljšje može za odbornike iz raznih krajev, da zastopajo koristni svojega okoliša. Ako hočete, da se bo pri občini pošteno, pravično in za vse koristno delalo, tedaj volite to stranko. Naši nasprotniki vam bodo sto in sto laži raznašali, samo da bi ne šli volit. Laž je, da hočemo prodati občinsko hišo na Lokah in novo postaviti v Izlakah! Laž je, da ne smeš iti volit, kdor je preklekal svoj podpis na liberalni listi! Ta ima volilno pravico kakor drugi. Dolžnost vsakega zavednega in poštenega volivca je, da gre volit in podirat orjunaško tednjavo v naši občini. Vsi, tudi kdor gre težko radi časa, vrenemu, ali zdravnika, pojdite volit v nedeljo 14. t. m. Volitve bodo v občinski hiši na Lokah. Volitve bo trajala od sedmih zjutraj do petih popoldne. Naša skrinjica je prva.

dec in čreva brez boječih, prijetno in naglo osvježuje in preprečuje težja obolenja. V vseh lekarnah in drogerijah 1 zavoj s točnim navodilom Din 4.—

d Izposojevalnica gledal. tasuj E. Navinšek, Ljubljana, Selenburgova 1 ima telefon št. 3121, na kar se opozarjajo dram. društva.

pri kateri bo naš mož ali g. Grobljar (Višar) ali g. Zupan (Štrikar).

Od volivno komisije zahtevamo, da mora stati predstavnik stranke za skrinjico, ne pa kje ob drugi strani pri zadnjih volitvah pod žerjavovsko komando.

Koliko sta že pridobila za te kraje gg. Lovrač in Lebinger. Ako boste dali glasove naši SLS bosta še z večjim veseljem delala v vašo korist. Ali bodo gospodje orjunaši kaj storili za vas?

Na rožnivoško nedeljo po prvem duhovnem opravilu bo v Izlakah shod, na katerem bosta govorila dva gg. poslance. Pridite volivci iz rziške občine!

DOLENJSKI POTNIK.

Zalostni poraz pri volitvah v občini Šmihel-Stopiše demokratičnej in samostojnejem ne da miru. Izgubili so štiri odbornike. Zato iščejo, kako bi svoje volivce potolažili. Zbavljajo na vse pretege. Slišijo se grožnje, katerim naše zavedno kmetstvo ne verjame. Časi, ko so strahovali naše ljudi z žilavko, so minuli. Pritožili so se proti volitvam. Pritožbo je prinesel na občino šmihelski šolski upravitelj Hočevar. Ta pritožba je pa samo tolažba in zavlačenje in liberalcem ne bo nič pomagala. Neše ljudstvo je preveč zavedno, da bi se dalo še nadalje s strahovanjem, grožnjami in surovim zabavljanjem čez naše voditelje, zbežati.

Josenska letina. V onih krajih, kjer ni bilo toče in posebe, je vinska letina še dovolj ugodna. Zal so morali vinorejci zgodaj potrgati svoj pridelek, ker je nastopilo deževje in je grozje pokalo. Zato bo letošnji pridelek v dobroti nekoliko zmanjšal za lanjski. — Ako nastopi sedaj ugodno vreme, bo ajda še primerno dobro obrodila, ker ima polno zrnje. Tudi pašje je vsled deževja po pašnikih in travnikih precej, tako da si bodo živinorejci ob ugodnem vremenu pri obilem pomankanju krme, a pašnjo nekoliko pomagati. Tudi prašičja reja se zna še popraviti. Ako pa nastopi zgodnje mrazlo vreme ali celo slana, potem bo poljedelec pri svojih pridečkih silno prizadet.

BELA CERKEV.

V torek, 2. septembra je umrl po dolgi, težki bolezni, v starosti 56 let Ivan B o b i č. Bil je vedno zvest pristaja SLS, nad 20 let ključar farne cerkve in ravno tako dolgo zastopnik Vzajemne zavarovalnice. S svojo globoko vernostjo — bil je tretjerdenik — in odločnostjo si je povsod pridobil spoštovanje. Ni imel nobenega sovražnika.

VACE PRI LITIJI.

V cvetju mladosti je dne 21. septembra 1928 umrla na Dolu pri Vačah po dolgi in mučni bolezni gđc. Julka Bolskar. Dolgo vrsto let je bila veta članica Marijine družbe in Prosvetnega društva. Nad leto dni je bolela, ter vsa bolečina in trpljenje Bogu vdano prenašala. Na njeni zadnji poti so jo spremljali članice Marijine družbe z zastavo, Prosvetno društvo z zastavo in v prav častnem številu ostali farani.

DOBOVA.

Slavno gibanje v naši fari je precej razvito. Bivšo Zorčičevo hišo je po požaru g. Nemčič prenovil v lepo, naravnost mesno palačo, dalje je v bližini postaje postavilo več drž. uslužbenec svoje enodružinske hišice. Tudi železničarji pridno zidajo, tako da bo imel kmalu vsak svoj lastni dom.

Jako neprijetno razočaranje v tem jesenskem vremenu pa napravi na potujoče občinstvo naša železniška postaja. Onete se nas vsako jutro čez sto ljudi, pa nimamo strehe v slabem vremenu niti za 30 ljudi. Jako žalostno je, da železniška uprava ne poskrbi v tako prometnem kraju, kot je pri nas za malo večjo šakalnico, ali pa sploh boljše postajo. Zganite se tisti, ki imate kaj besede in storite vse, da doseže tudi naš prelepi kraj, ki ima v neposredni bližini znane »Cateške Toplice«, malo večje prostore na postaji.

Skoro neposredno pri Dobovi, 20 minut oddaljeno leže Cateške Toplice z vodo 52° toplote. Posebno Zagrebčani jih radi posejajo. To vodo sesajo posebne parne sesalke v kopalniške zgradbe. Pa zgori se večkrat sročaj, da ni vode, ker sesalke ne delujejo. Ali ne bi bilo umestno, da se poišče pravi vrelce, da

bi brez sesalk dohajala voda v kabine. Malo stroškov bi bilo treba, pa bo za vedno preskrbljeno. Za prevoz v Toplice je tu v sezoni in tudi izven nje dobro preskrbljeno. V sezoni, v lepem vremenu imate na postaji ob prihodu vlakov včasih tudi do 40 izvoščkov, česar ne vidite na nobeni drugi postaji.

BREZJE PRI DOBRAVI.

Čtvrtice nove šole. V nedeljo, 7. oktobra bo otvorena v Brezju pri Dobravi nova šola. Pričetek slavnosti ob pol 10, ob 10 v. masa. Vabljeni vsi, zlasti kofičani. Pridite, da proslavimo vesel dan! n Zrebanje efektne loterije za postavitev gasilnega doma v Libelčah dočleno na dan 8. septembra 1928, je iz nepredvidenih ovir preloženo na dan 7. aprila 1929. Izrebase številke se bodo objavile v večih dnevnikih v Sloveniji.

IZ DEV. MAR. V POLJU.

Kakor drugje, tako tudi pri nas ne mirujejo razni uznoviči. Vedno se čuje, da je bilo kje vionljeno. Tako se je zgodilo v noči od 28. do 29. t. m., v dom v prodajalno Marije Ambrož v Zg. Kašlju. Tatje so vionili zamreženo okno ter se splazili v prodajalno, kjer so pobrali nekaj mesnine ter ves drobiž iz predala. Škode so naredili do 1000 Din. Cuditi se ni, ker dan na dan se vidijo pohajati močno zanemarjeni in zdravi, krepki postopaci, ki berajo po hišah. K tem se še pridružijo tolpe ciganon, kateri se kar stalno drže v gozdih Kašljanskega hriba. Svoje čase se je tako svojce stalno preganjal, sedaj pa, kakor se vidi, se pusti vse lepo v miru. Zelo potrebno je, da bi se postopacem in ciganon stopilo ostreje na prste, da bi pojenjale take vsakdanje tatvine. Ljudje se tudi mnogo pritožujejo radi poljskih tatvin; posebno krompir in zelje mnogo trpi pred tatovi. Zupanstvo in orožniki naj bi imeli čimbolj pozorno oko proti tatinski svojati.

KRSKO.

V nedeljo, 7. oktobra t. l. vprizori Kat. prosv. društvo v dvorani cerkvene hiše go popotdanski službi božji: L. Anzengruber: »Krivoprišečnik, narodno igro s petjem v treh dejanjih in 7 slikah. — Vljudno vabljeni vsi — tudi sosedej od Rajhenburga, Vidma in Leskovca. Društveni odbor.

GRUSUPLJE.

Prejšnjo nedeljo smo blagoslovljali novo šolsko poslopje. Šola stane čez milijon dinarjev in gre precej trda za denar, 10.000 Din je dal Ljubljanski obl. odbor; 50.000 Din jim bo pa po posredovanju poslanca Smedoja nakazala država. Sicer pa ljudje ne bodo preveč obremenjeni zbog zidanja šole, ker je občina vse stroške za zgradbo šole naprtila kraju Alkohola. Naj jih on izterja od svojih zvestih častilcev in podložnikov. Z leti se bo že izplačalo. Da pa »vinski bratje« godrnjajo, je umljivo. Neki možakar je rekel, da vprav zato ne bo več pil. Še bolje, če je to tudi pot k združnosti! Imamo tudi novo župnišče. Zgradba je enonadstropna, ne velika, toda prijazna. Stoji na južni strani grička, premer 10x10 m; vendar pa je veliko lepih in zelo ugodnih sob. Največ zaslug pri tem ima poleg stavbenega odbora g. dr. Debevec, ki je odbornikom »pot odpiral« in ki se žrtvuje, da hodi vsako nedeljo iz Ljubljane na Grusuplje masevati. Treba se je bilo tudi malce zadolžiti — in vendar je treba še denarja, denarja. Nekaj čez 6000 Din je še pri ljudeh, ki so se obvezali dati, pa niso dali. Nekateri res ne morejo — saj nimajo niti za sol. Mnogo pa je premožnih. Blizajo se zopet občinske volitve. Zmaga SLS je ne samo gotova, temveč bo tudi sijajnejša kakor dotlej. G. Rus noče niti kandidirati več, ker ve, kako bi s svojo listo »pogoreli«, če pa njega ni, so vsi obupani; mnogo jih je, ki bodo ali doma ostali ali pa šli in vrgli kroglice v skrinjico SLS. Vpliv SLS gre z vedno silnejšim in osvajočim pohodom naprej, dokler ne bodo slični »kadekarji« spoznali, da je njihova zvezda za vedno »utonila za temni gaj«. O volitvah morda prihodnjic več. Dotlej pa vsi zvesti pristajaši — na delo, da bo zmaga tem sijajnejša.

TURJAK.

V nedeljo, 23. septembra nas je obiskal poslanec g. K. Skulj, ki nam je razjasnil, kako se poslanci jugoslovanskega kluba trudijo zlasti za zmanjšanje davčnih bremen, obenem pa je orisal tudi zunanji in notranji položaj naše države, odkar sodelujejo v vladi naši poslanci z dr. Korošcem na čelu. Kdor je brez predsodkov poslušal izvajanja g. poslanca, je lahko spoznal, da se sme delavsko in kmečko ljudstvo z vsem zaupanjem nasloniti na poslanca

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Razno. Mehikanski brezverci so zopet ustrelili šest katoličanov, ki niso ničesar zagrešili. — Francoski romarji, ki so došli nedavno v Rim, so darovali sv. očetu krasen plašč. Papež jim je v nagovoru obljubil, da bo takoj naslednji dan daroval v tem plašču sv. mašo. — V Braziliji je bil nedavno kongres katehetov. Udeležil se ga je tudi apostolski nuncij Mazella, ki je podelil ta dan tisočim otrok sv. obhajilo.

s Mussolinijeve brige za pomnožitev italijanskega rodu. V vseh italijanskih mestih število smrti že presega število rojstev. Posebno veliko pa je padanje prebivalstva v severni Italiji. Mussolini naglašča prepričanje, da se mora vse poskusiti, da se število rojstev ne bo manjšalo, celo če bi zakoni proti zmanjšanju števila rojstev ostali brezuspešni. Italijanski ministrski svet je sklenil, da se davek na samce podvoji in da se bolj obdavčijo vse alkoholne pijače, da se s tem pridobi za izvršitev javnih del potrebni večji izdatek 235 milijonov. — Priporočati je torej treba, da se mi. Med drugim se bo gradila ob Gardskem jezeru nova cesta od Rive do Gargnana, ki bo stala 31.5 milijonov lir.

Italija.

s Novi strašni načrti fašizma. Kljub temu, da se držijo sklepi sestanka fašistovskih tajnikov za Primorsko v največji tajnosti, je vendar prišlo na dan, da so sklepali v glavnem o tem, kako naj se obrezuspeši delo slovanske duhovščine in slovanskega tiska. Glede duhovnikov se je predložilo, da ne sme v bodoče noben duhovnik v šolo, dokler ne dobi poziva od

Slov. ljudske stranke. Navzoči, med katerimi je bilo poleg domačih somišljenikov tudi precej naših prijateljev iz škocjanske župnije, so poslancu Škulju in jugoslovanskemu klubu izrekli zaupnico. — Kakor rečeno, poslanci so bili s shodom zadovoljni in so izjavljali, da je prav, če poslanci večkrat pridejo med svoje volivce. Eden je dejal: »Le škoda, da tudi naši samostojneži niso prišli na shod.« Res je škoda. Zakaj? Kdor svojo politično in gospodarsko učenost zajema samo iz »Domovine« in »Kmet. lista« se nam zdi podoben človeku, ki trmasto z zavezanimi očmi in zamašenimi ušesi hodi po veliki, prometni državni cesti. Kako lepo je, če je v občini edinost in sporazum. Kako napredujejo občine, ki jim načelujejo moške Slov. ljudske stranke. Kakšen dobiček ima pa turjaška občina od tega, da imata danes v njej vso moč »gospodarska stranka« in stranka »malih kmetov in delavcev«? Ali se cedi sedaj mleko in med, odkar nimajo ti grdi klerikanci v občini nobene besede več? Samo en dokaz. Spomladi je oblastni odbor delil občanom brezplačno koruzo. Ali je katera občina bolj potrebna kot ravno turjaška? Mnoge občine so dobile podporo, naša nič. Sosednja občina je dobila 5000 kg koruze. Po dinarju je stal 1 kg, pri trgovcih je koruza po 4 Din. To pomeni, da je občina za svoje najpotrebnejše ljudi dobila podporo čistih 15.000 Din. Ali je to malenkost? Ali bi ne bila tudi turjaška občina lahko deležna enake pomoči? Zakaj je ni? Kdo je kriv? Čudno se nam pri vsem tem zdi to, da občani v veliki večini na vse to kar lepo tiho molčijo. Če bi bili v občini kaj podobnega zagrešili »ti preklicani klerikanci«, smo prepričani, da bi pristali te in one stranke še kaj več kot samo godrnjali. Zato rečemo: Ne poslušajte samo enega zvon!

višje šolske oblasti, kar bi pomenilo, da razen Italijana noben duhovnik ne more v šolo, in da se tudi krščanski nauk poučuje izključno le v italijanskem jeziku. Duhovniki, ki nimajo po rojstvu domovinske pravice, naj se izženejo, četudi jim je bilo državljanstvo priznано. Domačim slovanskim duhovnikom se odvzame plača in prepove pobirati biro, da se jim uniči obstoj in se prisilijo, da se ali udajo ali pa izselijo. V zvezi je tudi gospodarsko delovanje slovanske duhovščine. Narejen je načrt, ko smo izvedeli iz fašistovskih vrst, da je treba zatrepi slovanski tisk, in sicer tudi melitvenike, zatrepi gospodarske postojanke po deželi in pritisniti na slovanske župane, da preskrbijo obstanek vsaj desetim laškim družinam, katerih očetje ali sinovi naj prevzamejo službo občinskega sluga, pismonoše, mežnarja, čuvajev itd. Nadalje je z vsemi močmi podpirati slovansko izseljevanje iz Primorja. — Ljudstvo je s slovansko duhovščino vred trdno prepričano, da bo Vatikan z vsemi razpoložljivimi sredstvi branil svobodo vesti in se enako kot za bogoslužje tirolskih Nemcev postavil za slovansko duhovščino in slovansko ljudstvo v Italiji.

s Razno. V Gradnem, žup. Kojsko, je umrl tamošnji vikar Ivan Podobnik. — Vladna naredba, po kateri se je morala mleti vsa pšenica enotno, je za letos odpravljena. Vsakdo lahko melje belo ali črno kakor hoče. Le cena črnega kruha se ne sme nič zvišati.

Grčija.

s Venizelos sklepa prijateljske pogodbe. Venizelos je po več letih počitka zopet vzel v roke krmilo grške države. Izvedel je volitve, ki so mu prinesle veliko večino in začel je, oslonjen na novi parlament, živahno delo v zunanji politiki. Položaj grške države je tak, da ji ne kaže delati nikakega bojnega zavezništva, pač pa mirno prijateljsko politiko na vse strani. Zameriti se ne sme ne Angliji, ne Franciji, ne Italiji, katere tri velesile imajo moč v Srednjem morju. Delati mora pa tudi balkansko politiko, ker je na Balkanskem polotoku in sosedu z Albanijo, Jugoslavijo, Bolgarijo in Turčijo. Z ozirom na ta položaj svoje države je sklenil Venizelos napraviti cel niz diplomatskih dogovorov. Brž ko je okreval od mrzlice, ko je to poletje po Grškem divjala, se je napotil na politično pčtovanje, da obišče glavna mesta velesil. Najprej ga je pot privedla v Rim.

Že Venizelos prednik Michalokopulos je navezal prijateljske stike z Italijo. Nekateri so celo mislili, da je Venizelos radi tega vrgel prejšnjo vlado. Tudi v Italiji so mnogi mislili, da je Venizelos nasprotnik italijanske politike. Naj bo že kakor hoče, Venizelos je prišel v Rim, bil častno sprejet in se je razgovarjal v nedeljo opoldne celo uro z Mussolinijem. Po tem razgovoru sta oba državnika podpisala novo pogodbo o prijateljstvu, razsodišču in sodnijskem

Dr. IVAN HUBAD, zobozdravnik

Škofja Loka
ne ordinira od 8. X.—20. X. 1928

postopanju. — Časopisi poročajo, da hoče Venizelos skleniti podobne pogodbe tudi z drugimi državami.

Čehoslovaška.

s Zmaga katoliške zavesti. Po vojni so brezverci z državne strani odpravili vse cerkvene zapovedane praznike razen Božiča in Novoga leta. Narod pa je v zobe vsem državnim predpisom praznoval kakor prej. Zdaj so tudi na vladi spoznali, da je tako prav. Republika je zopet sprejela vse cerkvene zapovedane praznike v državno pratiko in za nameček še velikonočni in binkoštni ponedeljek. Tako je napredni republiki zmagala v ti reči katoliška zavest.

Poljska.

s Cigani so si izvolili kralja. Pri ministrskem predsedstvu v Varšavi se je oglašil te dni nenavaden obisk. Bila sta to cigan in ciganka, bogato oblečena in kar posuta z nakitom. Cigan je izjavil, da hočejo imeti cigani na Poljskem, ki jih je 20 tisoč, svojega lastnega kralja. To svojo voljo so tudi že izvršili, izvolivši njega za kralja, njegovo ženo pa za kraljico; kot prestolno mesto pa so si izbrali Soliborc. Cigan je nato predložil cigansko spomenico, podpisano od vseh 20.000 ciganov, ki naznanja vladi kraljevo izvolitev in zagotavlja obenem zvestobo ciganov do Poljske. Po konferenci sta se ciganski kralj in kraljica odpeljala nazaj v Soliborc. Nakit, ki sta ga imela na sebi, so Varšavčani cenili na 1 milijon 200 tisoč dinarjev.

Amerika.

s Za katoliško šolo. Katoličani v Severni Ameriki so morali že dolgo opazovati, kako veliko škodo jim v verskem oziru napravljajo skupne šole, v katerih se verouc ne poučuje. Zato je letošnje glavno zbrerovanje šolskega odbora spomnilo vse katoličane Zjedinenih držav na določilo škofijskega zbora baltimorskega leta 1844, po katerem mora vsaka župnija imeti svojo versko šolo. Sedaj imajo v celi državi katoličani 10.000 katoliških šol z 82.000 učitelji in krog 2.500.000 učenci.

Drobne novice.

85 letnico rojstva je praznoval te dni bivši francoski mln. predsednik Clemenceau.

Angleški zakladni minister Churchill prebije proste ure med zidarji in tudi sam zida.

V Pariz so prinesli nedavno drevo, ki ob vetru tuli kot sirena.

Razletela se je tovarna streliva v italijanski Piacenci. 13 oseb ubitih.

V italijanski tovarni za dinamit v Orbetellu je zletel v zrak oddelek za glicerin. 5 mrtvih.

Največja banka na Danskem je napovedala konkurz.

Ker je od državnih uradnikov zahteval oduške obresti, je bil obsojen na 5 let pregnanstva ravnatelj Borca v Milanu.

Italijanski prestolonaslednik Umberto se bo te dni zaročil z belgijsko princeso Marijo.

Svedska vlada je podala ostavko.

V Tokiu na Japonskem prične te dni razprava proti 313 komunistom.

Za začasnega predsednika Mehike je bil izvoljen Callesov prijatelj, Gilla.

Nobile, ki se je s svojim potovanjem na severni tečaj osramotil, piše spomine.

22 študentov poljedelskega zavoda v Krasnodaru so boljševiki zaprli, ker so se izjavili, dijaki namreč, za svobodo tiska.

Albanija je razdeljena po novi ustavi na 10 prefektur, 38 podprefektur in 60 podeštarij (županstev).

Odvetniške tarife je znižala madžarska vlada. Advokatje hočejo zato proglasiti stavko.

Sovjetska vlada je ukazala odstraniti z ruskih pokopališč vse križe.

Pri državnozbornskih volitvah na Švedskem so socialnim demokratje zelo nazadovali.

Mlajši sin angleškega kralja je dobil 30 dni poostregega »cimerarresta«, ker je začel v nedostojno družbo.

Na sled zaroti proti diktatorju Riveri so prišli zopet na Španskem.

Španska vlada je zaprla velikega mojstra framasonske lože Anguillana.

25.000 delavcev je odposlala letos angleška vlada v Kanado.

Na Angleškem izdelujejo zrakoplov, ki se bo z zemlje dvignil naravnost proti nebu.

Popolnoma belo lastavko so te dni opazili v Nemčiji.

Za bližnjo svetovno razstavo v Barceloni nameravajo postaviti Španci 400 m visok stolp. Bo najvišji na svetu.

Orlovski obračun.

Preteklo nedeljo se je vršil v Ljubljani redni občni zbor Slovenske orlovske zveze, ki je dajala obračun svojega dela v preteklem letu. Skoro 7 ur je trajal ta fantovski parlament.

Orlovski občni zbori so brez dvoma po svoji obliki najboljši občni zbori, ki jih ima katerakoli organizacija v Sloveniji, vsa poročila so izčrpna, skrbno sestavljena in spisana, debata je čisto parlamentarna in večinoma res na višku. Samo ti občni zbori so dokaz, kak solidno je izobraževalno delo orlovske organizacije med slovenskimi fanti. Ti občni zbori so zato tudi silno poučni, zlasti taki se čudijo tej fantovski zrelosti in v: trajnosti, ki sicer ne poznajo organizacije od blizu.

Izporočil samo par potez: izobrazba je temelj, če hoče slovenski narod kaj veljati, zakaj s številom žal ne moremo Bogvekej doseči. In baš to izobraževalno delo vrši orlovstvo tako po načrtu in solidno, kakor nobena druga organizacija. Blizu 1300 fantov je letos odgovarjalo na vprašanja, ki so povzeta iz našega gospodarskega in socialnega življenja in na katera mora vsak izobražen delavec vedeti odgovor. Vršilo se je v zimskih mesecih 2154 predavanje.

Zanimivo in obenem novo je to, da je letos orlovstvo prav posebno začelo študirati, katere so osnovne napake našega naroda in je začelo čisto po načrtu se boriti zoper te napake. Letos se je posebno poglabljal pri Orlih smisel za varčnost in treznost. To delo je ogromno, zakaj v tem oziru smo žal Slovenci skoro ničle. Odtod največ tudi naše splošno siromaštvo.

Za zdravo in krepko razvito telo skrbi te- lovadba, ki se pri Orlih, kar se je pokazalo letos zlasti pri dvodnevnihih stadionskih tekmah, zelo napreduje po popolnosti izvajani. Stadionska prireditev 1. julija je bila sijajen zunanji izraz orlovskega dela. Nasprotniki so obmolknili, zmernejši pa so vse splošno hvalili, gost špalir ob sprevodu je navdušeno pozdravljaj kot še nikdar v Ljubljani.

Orlovski stadion, ki je na zunaj že skoro dograjen, je pa prav poseben dokaz vztrajnega in doslednega orlovskega dela.

V orlovski centrali v Ljubljani je delalo letos 123 katoliških kulturnih delavcev.

Orlovski in orliški časopisi izhajajo v 15.000 izvodih vsak mesec. Denarnega prometa je bilo nad 7 milijonov dinarjev.

Vrhu tega ima organizacija dve zadrugi: Društveno nabavno zadrugo, ki oskrbuje orlovske potreščine ter zadruga Stadion, ki gradi Stadion.

Delo, ki ga vrši orlovstvo med Slovenci, je tako veliko in izpeljano po načrtu, da je za vsakega preprostega fanta, če je res vsaj par let dober in navdušen Orel, prava visoka šola za um in srce. Danes imamo že nebroj uglednih in izobraženih gospodarjev, ki so izšli iz orlovske šole in ki vprav vsled svojega solidnega znanja nekaj pomenijo v občini. Seveda, kdor je Orel samo po zunanji, mu tudi orlovska šola nič ne pomaga, kakor sploh nobena.

Orlovstvu želimo še veliko nadaljnjih uspehov v korist vsega slovenskega ljudstva!

Suhe gobe (jurčke), divji kostanj

kupuje po najvišjih cenah V. N. Rohmann, Ljubljana, Sv. Petra nasip 27. Telefon int. 2915

105

Razno.

Zdravnik in bolnik. Zdravnik: »Prav ničesar vam ne manjka. Popolnoma zdravi ste. Zila vam bije točno kot ura.« Bolnik: »Gospod zdravnik, a vi me držite za mojo zapestno uro, ne za žilo.« 5000 cigánov. V Novi Gradščanski v Avstriji živi skupaj 5000 cigánov. Od 84 občin jih ima 37 lastne ciganske kolonije. Domačini ne marajo imeti z njimi nobenega opravka in so radi tega te kolonije strogo ločili od svojih poslopj. Nekaj cigánov se je na stalnost bivanja že privadilo, večina pa ne more pozabiti na cigansko kri in blodi sem in tja.

Ker so ti cigani polnopravni avstrijski državljani, so jih fotografirali in izročili vsakemu eno legitimacijo. Toda, kam z njo? Večina je legitimacije poizgubila, mnogi so jih pa prodali. Delomrznost je splošna, kolikor se pa sploh dela, se dela od strani žensk. Otroci morajo prav poklicno beračiti. Kar pa zahtevajo, je denar in cigareta. Tam vse kadi. Otroci začno kaditi že s tremi leti in če imajo starši dovolj žganja, ga imajo tudi otroci, kakor hitro

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

»Toda sama ne smeš iti!« meni Janez odločno.
 »Pa Vi pojdite z menoj!« poprosi Cilka.
 »Kaj bi v Ljubljani jaz, ki še v Fužino ne grem rad! Niti obrniti se ne bi znal doiti.«
 »Kdo bo pa šel?« obupuje Cilka.
 »Ej, kaj, ko bi vprašali Lovračeva Lono?« menijo mati. »Povsod je doma, povsod jo poznajo in povsod si zna pomagati!«
 »Dobra misel,« potrdi Janez, »kar do nje stopim!« Lovračeva Lona je kar brž pri volji, da gre s Cilko v Ljubljano. Ko ji Janez pove, da bo Ivan najbrže umrl, zraste Lona:
 »No, sicer zasluži kazen, ali malo prehudo je pa vendarle. Tu bi pa Bog lahko malo popustil, saj ga je dovolj udaril!«
 »E, Lona, pusti božjo voljo pri miru, ona že ve, kaj dela!«
 »Tak si vedno ti, Janez. Vse ti je pri volji. No, saj meni tudi ni tako napak, kar naredi Bog. Včasih se moram pa le tako radi lepšega zmrdniti. Menim, da mi Bog tega ne zameri prehudo! Je pač iz čudnega testa naredil Lono!«
 Tesno je bilo Cilki pri srcu, ko je stopala proti bolnici. Kako bo z Ivanom, ji je šlo po glavi.
 Prideta v bolnico, kjer ju brž peljejo k sestri Teodori, ki vsa vesela hiti pozdravljat Cilko in se ji zahvaljevat, ker je tako urno prišla.
 »Baš v zadnjem času ste prispeli. Zdravnik meni, da Ivan ne bo do konca tega dne.« Ne smeta pa

kar naravnost k njemu! Moglo bi ga preveč razburiti. Sicer že vse jutro nestrpno pričakuje gospodične, ali vendar grem naprej, da ga pripravim.«

Obrne se, odide po hodniku in zgine v sobo.

»Tule notri pa ne bi bila niti naslikana!« meni Lona proti Cilki, ki ima misli vse druge kakor Lona. »Čeprav je vse tako lepo in počejeno, vendar mi je ljubša moja bajta stokrat, četudi se kokoši po mizi sprehajajo, nemarne! Še umreti ne bi mogla tule notri, tako mi je zoprno! Kar brž opraviva, da bova čimprej zunaj!«

V tem se vrne usmiljenka.

»Sem mu povedala, da ste tukaj. Silno je vesel, kar žari od radosti! Samo pazite, ne sme preveč govoriti!«

»Bove že naredile prav,« odvrne Lona in kar hitro stopi s Cilko proti sobi. Cilki bije srce, da ji je tesno v prsni in komaj upa pritisniti kljuko. Pa že Lona stopi prednjo:

»Čaj, grem jaz naprej, da se tebe preveč ne ustraši,« odrine Cilko pri vratih, odpre in vstopi. Za njo Cilka in sestra.

Cilka obstoji pri durih in skoro ne upa dalje. Od okna sem zasliši s postelje slaboten glas:

»Cilka!«

Dekle stopi bliže, a je že Lona pred njo.

»Ne smete veliko govoriti, škodovalo vam bo!« silno resno posvari Ivana. Ali ko vidi njegov bledi, upadli obraz, ko zagleda onemoglo, izsušeno roko, zapazi grozno vročico in v smrtnem boju osteklenele oči, jo oblijejo solze, da se mora obrniti v stran, ker se ji solze na vso moč ulijejo v lice.

Tudi Cilko posiljijo solze. Vendar se premaga, stopi k postelji in da bolniku roko:

»Pozdravljeni, gospod Ivan! Kako vam je?«

Nova nalezljiva bolezen.

(Konec.)

— Tu je vir vaših skrbi, jim pravi. Edina prenašalka žolte mrzlice je stegomya fasciata, ki dobi kal zanjo na bolnikih, od katerih živi, in prenese to kal na zdravega človeka že samo z enim samim vdomom svojega malega rilčka. Stegomya je, kakor hišna muha, tako rekoč domača žival, stanuje v človeškem bivališču ali v njega neposredni bližini. Samica polega svoja jajca v domačo posodo in na vsako drugo mesto, kjer najde malo stoječe vode. Boj proti žolti mrzlici je torej razmeroma lahek:

Predvsem treba zapreti dostop mušici do bolnika z gosto tkano mrežo, tako da je mrčesu nemogoče priti do krali za bolezen. V to svrhu se prenese bolnik v posebno bolnišnico, ki razpolaga z zadostnim številom zamreženih postelj.

Nato se je treba lotiti iztrebitve golazni v sobi in zgradbi, kjer je bolnik obolen. To se izvede najbolje s Claytonovim aparatom, ki napolni bivališče z žvepleno paro, potem ko so se bile zamašile vse špranje in luknjice po stenah. S tem pa delo še ni končano. Pokončati treba tudi vso zalogo mrčesa, ki se nahaja v obliki jajčec in ličink v stoječi vodi in vlagi bivališča in okolice, kolikor tega že niso opravile žveplene pare. Pitne vode v večjih posodah in vodnjakih, za katero se v mnogih vročih krajih domačini opravljeno boje, ni treba vničiti, pač pa se mora taka voda pokriti s tanko plastjo namiznega olja, kar ličinke in ostalo leglo zaduši, ne

da bi vodi škodovalo. Tudi treba skrbeti, da se domačini privadijo skrbnemu pokrivanju takih posod in vodnjakov, kar seveda ni lahka stvar. Ako je okužen večji kraj ali celo mesto, treba ga razdeliti v odseke ter razkužiti vsa bivališča. Potovanje v tak kraj in iz njega je prepovedati najmanj za tri tedne. Razkužena bivališča in okolice treba še dolgo potem strogo nadzorovati in potom vestnih organov ugotavljati, se li potrebne naredbe res strogo izvršujejo.

Ni znano, sta li Marchoux in njegova metoda v Atenah znana. Vsekako pa se zdi, da so Grki z odporom proti dengi prepoznali začetki. Pol milijona bolnikov v istem mestu seveda ni mogoče izločiti. 40 milijonov drahem so votirali samo v zdravstvene potrebe glavnega mesta, zaprli so vsak javni lokal, ki se ni odlikoval po vzorni čistosti, trikrat dnevno polivajo ulice in čistijo tlak, pa vse zastoj. Prepoznano je prepozno.

Nesreča našo južne sosede nam bodi v svarilen zgled. Tudi pri nas v higijenskem oziru ni vse tako, kakor bi moralo biti, in mušice in komarjev je povsod preveč, posebno pa v južnih krajih. Kar so zmogli Francozi med afriškimi divjaki, to bi menda mogli doseči tudi mi doma. Nemčija, ki bi mogla biti v zadevah moderne higijene marsikaki visoko kulturni državi vzor, je napovedala letošnjo pomlad neizprosno boj muham in mušicam. Noremo si misliti, kakšni občutki obhajajo Nemce, ko prihajajo v našo narodnih lepote tako bogato Dalmacijo in se tam le z največjo težavo obranijo muh in komarjev. Saj je v

enem naših najlepših južnih krajev ležalo letos v juliju nad polovico garnizije bolno vsled zastrupljenja po komarjih. In tudi v največjih hotelih in kopališčih ob Jadranu vidite dame in otroke opikane, kakor da so kozavi. In nikdo se ne briga za mlakuže s smrdljivo vodo, za kupe smeti in odpadkov, ki se pariyo na soncu in so pokriti z mirijadami raznega mrčesa. Tudi naše ladje še vedno plovejo v grške luke in obratno...

Tu leži morda eden glavnih vzrokov, da so tuji začeli izostajati iz naših južnih krajev. Dal Bog, da bi nas-ti in taki vzroki ne dovedli v težave in stiske, ki pod njimi danes ječi naša južna soseda Grška.

Presenečenje.

Zgodilo se je v Stičnem dolu (bridkega spominal) blizu St. Janža, takrat, ko je bil gospodar moj prednik s pridevkom Havra.

Junak zgodbe je stari hlapec Pavle, ki je nekaj dni bil tudi moj hlapec, a potem je šel gori v St. Janški Dobovec v Gaberski gor, kamor ga je vlekle usmiljenje in morda še kaj drugega.

Družina je bila pri kosilu — na kmetih kósijo zjuraj ob sedmih — in na mizi so imeli polno skledo zelja s krompirjem. Ostri duh zelja se je mešal s prijetnim vonjem oprazene slanina in vzbujal slast po jedi.

Spešno je zajemala družina, zakaj gospodar je spravil hlapce že zgodaj pokonci in deklet so morale biti ob zori že umite,

»Zdaj dobro, ko si ti tukaj, Cilka!« odgovarja s slabotnim glasom bolnik. »Cilka, ali ni moreš odpustiti?« prosil in roke mu trepetajo, ko vnovič seže po Cilkini. Dekle mu jo pusti, da toplo počiva v njegovih vročih, potnih, bledih dlaneh.

»Samo da je tako izteklo in da bi še vi ozdraveli! Ze davno sem vam bila odpuščala!«

»Nisem zaslužil, Cilka, preveč hudega sem ti storil! O, kako mi je žal!« že napol šepeta bolnik, ki ga je svidenje silno utrudilo in razburilo, da se mu sapa kar sunkoma žene iz prsi.

Zdaj se oglasi raz drugo posteljo Stanko:

»Mene nič ne vidite, gospodična?«

Cilka se obrne k njemu:

»Pozdravljeni, gospod! Vam je bolje?«

»O, meni gre prav dobro! Bom že drugi teden odšel na Gorenjsko!« Pa pogleda Ivana in pravi:

»Ko bi še Ivan mogel z menoj!«

Cilka se znova obrne k Ivanu:

»Gospod Ivan, vse bo dobro, samo vi še ozdravite!«

»Ne, ne, Cilka, je tudi bolje, da umrem!« In utihne, Cilka pa dobro sluti, kaj je menil povedati, a ni izrekel.

»Samo da si prišla, da te vidim, predno umrjem. Tako sem si želel dobre besede od tebe! Kajne, da nisi več huda name?«

»Nisem, gospod Ivan. In še celo zdaj, ko ste tako lepo vse uredili!«

»O, da bi bil že zdavnaj! Da me ne bi bila nikdar obšla tista črna misel! Kako sem bil strašno kaznovan!«

In čez nekaj časa slabotno nadaljuje:

»Preveč sem te imel rad, Cilka in napačno sem

te ljubil! Zdaj šele se mi je odprlo in zjasnilo. Zdaj, ko je prepozno in ni mogoče več popraviti!«

»Kaj bi si očitali zdaj, gospod!« se oglasi Lona, ki je vsaj za silo ustavila solze, »kar ste mogli, ste napravili. Zdaj le glette, da ozdravite!«

»Ne bom! — Tudi vas, mati Lona, moram prositi odpuščanja za oni večer, ko sem vas gnal na Fuzino! Ni bilo preveč lepo!«

»Služba je služba in vaša ni bila preveč lahka! Sem že pozabila!«

»In Tilen?« vpraša Ivan, ki mu sodnik ni povedal, da je bil tihotapec pravkar pri njem in je zdaj zaprt.

»Tilen je tu v Ljubljani zaprt,« pove Cilka. »Ko je zvedel, da so radi njega Matevža zaprli, je takoj pritekel in se pred par dnevi odpešjal v Ljubljano, kjer se je sam javil sodniku.«

»Ta mi vsaj ni dal do greha!« se utrga iz Ivana. In nadaljuje: »Če ga vidiš kaj, Cilka, povej mu, da tudi njega prosim odpuščanja. In vsem po Dobravi povej, naj mi oprostite, če nisem bil z njimi kdaj tako kot se spodobi. Pa molijo naj zame!«

Truden je že Ivan, komaj še govori; zato namigne sestra Loni in Cilki, naj gresta.

»Gospod Ivan, greva še pogledat po Matevžu, pa se popoldne zopet oglašiva.«

»Cilka, reci Matevžu, naj mi odpusti, če more. Ali pa mi ga sem pripelji, ako je že prost, da ga sam prosim odpuščanja, predno umrjem. Pa te kmalu pridite, da ne bo prepozno!« težko hrope Ivan.

Cilko vnovič polijejo solze, tudi Lona zahtí skoro na glas. Urno se poslovita in odhitita.

Na hodniku ju ustavi usmiljena sestra:

»Gospodična, davi je bil tukaj oni mladi gospod doktor in mi je naročil, naj vam povem, če pridete

znajo usta odpirati. Posledica so tuberkuloza, degeneracija in življenje kvečjemu do štiridesetega leta.

Noša ameriških državnih poslancev. V državnem zboru v Pennsylvaniji v Združenih državah je neki poslanec predlagal, naj se za poslance z zakonom določi stalna noša, ki bo obstajala iz iraka, cindira, usnjenih gamaš in progastih hlač. Vzak poslanec naj bi bil primoran nositi tako obleko. Dobri mož, ki je ta predlog stavil, pa ni pomislil, da so v pennsylvanskem parlamentu tudi ženske.

Fotografija v barvah. Doedanja fotografska plošča loči samo belo in črno; za barve je neobčutljiva. Amerikanec Jurij Eastman je iznašel pred kratkim tudi fotografijo v barvah. Pričakovati je, da se novi izum kmalu splošno vpeje za običajno fotografiranje.

Dekličice, sčričice. V Neaplju sta se dva barabaža vozila z avtomobilom. Na cesti zagledata dve mladi zijali in ju povabita v avto, da se popeljejo v ta in ta kraj na izlet. Namesto v dotično okoliško vas je avto obrnil na samote kraje. Zdej sta priamojeni zijali šele razumeli, kako se ta viža pojé.

jako da je bil do kosila lahko že vsak pošteno lačen.

Kupec sredi skleda je postajal čim skromnejši. Vsak hip je kateri izkopal iz ajega večji zalogaj, zlasti še, ako je slutil ondi masten ocvirek.

Naenkrat se je malemu hlapcu zadelo, da je nekaj med zeljem, sicer še tako skrito, da ni mogel presoditi, kaj bi bilo. Vendar, kaj naj bo drugega v zelju kakor slanina? To si je mislil hlapec in je junško sunil z žlico v zelje, da bi zajel skriti ocvirek, ker one na vrhu so itak drugi pobrali izpred njega.

Sreča mu je bila mila. Ocvirek mu je ostal v žlici.

Toda sosede, ki so nevoščljivo opazili hlapčkove kretnje in s poželjivimi pogledi opazovali njegovo žlico, so v tistem hipu, ko se je hlapec najbolj razveselil svojega plena, zagnali hrup:

Ščurek!

In so zavreščale dekle vznevoljene, a hlapci so se zadovoljno krohotali mlademu tovarišu, ki je ves razočaran spustil žlico z neprijetnim ocvirkom.

Vsi so bili ogorčeni. Nekateri so zbadali hlapčka in se mu krohotali, drugi so pa nevoljni ujedali kuharico zaradi nesnage. Ti pač niso vedeli, kako je spomladi pred kmečko pečjo, ako se ščurek ondi naseli. Te svetle, rjave živalce obležejo istje in se prerivajo za ugodnejša mesta na gorkem zidu. Takrat se lahko zgodi, da ko marširajo lonci v peč in se dim vali iz peči, da jemlje kuharici vid, da ne opazi, kaj je gredečo treščilo v lonec. Najsnažnejši gospodinj se lahko pripeti nesreča.

Ko so se vsi razburjali in je bilo sme-ha dovolj in prerekanja, je ostal samo stari Pavle ravnodušen.

Ničesar ni rekel, zajemal je dalje in vžival s tekom, kakor bi se ne bilo nič zgodilo, zakaj skušen mož je že bil in v življenju jedel že iz marsikakšne skleda in naletel na stvari, ki so bile bolj zoprne, kakor je čeden ščurek.

Drugi kajpada niso zajemali več in so z nekim studom opazovali Pavleta, ki mu je šlo v slast.

Tedaj je pa Pavle okrenil nevoljen:

Kakšni ljudje pa ste? Dokler ste ga imeli v skledi, ste jedli, a zdaj, ko ga ni več notri, se vam upira. Čudni ljudje ste!

Tisti hip je pa pograbil ščurka in ga je zakopal nazaj v zelje.

Tako! Zdaj boste pa zopet lahko jedli.

Kdo je potem tisto zelje pojedel, mi pa ni znano. Fr. Jaklič.

Opozorilo delojemalcem in delodajalcem! 1. Ker je ministvo za pošto in brzojav odločilo, da so »Javne borze dela,« njih podružnice ali ekspoziture poštne proste le v medsebojnem in uradnem prometu, zato podpisani urad ne bo sprejemal nobenih nezadostno frankiranih dopisov, zlasti pa ne bo odgovarjal nikomur, ki ni za odgovor priložil znamk. 2. Ker ima »Javna borja dela v Ljubljani« svojo ekspozituro v Celju in podružnico v Mariboru, ki imata vsaka svoje določeno ozemlje, zato naj se interese obratujejo v vseli ozirih le na svojo pristoj-

no borzo dela, ker druga prijav, naročil, dopisov, prošnja, pritožb itd. ne bo upoštevala. Javna borza dela v Ljubljani.

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom

naj pride ali piše

po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, oteje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“
Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Ostoj tvrdke blizu 60 let

Ogromen prihranek izdatkov

za vsakovrstno blago, za moške in ženske obleke, za razno perilo, kamgarn, sukno, blago za ženske plašče, raznovrstne parhete za obleke in perilo.

Sezijska razprodaja

Kamgarni za moške obleke od 110 Din, razno sukno za moške obleke od 40 Din, za ženske plašče od 60 Din, volneno blago za ženske obleke, dvojna širina, od 35 Din, različni kambriki od 10 Din, vsakovrstni parhete od 9 Din naprej. Suknena obleka 3-20 m blaga z vso dobro podlago

samo 230 Din

Vse navedeno se dobi samo v manufakturni trgovini

IVAN KOS, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 23.

Ne zamudite ugodne prilike! Oglejte si blago!

V vsako hišo Domoljuba!

106

Spogledali sta se in skočili z avtomobila v teku ter vpili na pomoč. K sreči ni bil daleč proč orožnik, ustavil avto, in aretiral barabe in šoferja. Obe žiali sta, potolčeni od padca, šli v bolnišnico na izlet.

Nova tečajna ekspedicijska. Prihodnje leto pojde na severni tečaj nova ekspedicijska, ki jo bo vodil znameniti tečajni raziskovalec Nansen. Nemci mu bodo zgradili velik in trpežen zrakoplov, ki bo lahko nosil 100.000 ton

Kje je največ samomorilcev? V Evropi je letno okrog 50.000 samomorov. Na 1000 prebivalcev pride na Ogrskem in Českoslovaškem 26, v Nemčiji 23, v Avstriji 22, v Franciji 17, v Estlandiji 15, na Švedskem in Danskem 14, v Finlandiji 11, na Angleškem 10, v Italiji 8, na Nizozemskem 6, na Norveškem in Škanskem pa 4 samomorilcev.

Nedolžno veselje za stare ljudi. Na Češkem so ob začetku republike pred 10 leti odpravili vse plemiške naslove (grof, baron itd.). Zdaj so prišli na drugo misel in bodo spet vpeljali te vrste odlikovanja za tiste, ki so si pridobili zaslug za domovino.

semkaj, da se oglosite v njegovi pisarni, da boste šli ž njim skupaj na sodišče. Pa gotovo, je rekel.

»Bova šli,« odgovori Lona mesto Cilke. Dekle pa stisne v roko papirnati denar in ji naroči:

»Prižgite v kapelici sveče za srečno smrt Ivanovo.«

Takoj se napotita Cilka in Lona iskat mladega Rožmanovega advokata. Srečno ga najdeta v pisarni.

»Dober dan, Cilka, pozdravljene, mati Lona!« jima veselo priteče naproti mladi doktor. »Kar malo sedita tule, da še tole pisanje odpravim, potem pa koj gremo!«

»Kako je z Matevžem?« vpraša Cilka nestrpnost.

»Vse prav in v redu! Ne bo ura minila, ko ga boste videli in govorili ž njim,« tolaži odvetnik in odpravlja pošto.

Lona si ogleduje pisarnico in ji je zelo všeč.

»Tè, tè,« šepeta mimogrede Cilki, »kako si je uredil! Rožmanov dohtar! Kdo bi si bil mislil, da bo kdaj kaj prida iz tega fanta, ko je vedno najraje za kozami letal po Mežaklji in Mirci in nobeno sadje ni bilo varno pred njim. Ampak jezik je pa vedno imel, zato ni čudno, da je za jezicnega dohtarja šel študirat. Zdaj pa je velik gospod in hentan uččen, pravijo.«

Cilka skuša ustaviti tok Loninih besed, ali Lona ne more nehati, kadar je v svoji ihti. Toda ustavi jo doktor, ki prihiti iz sosednje sobe.

»Tako, Cilka in mati Lona, zdaj pa kar z menoj! Imamo še mnogo pota danes!«

Grede proti sodišču. Spotoma pove Lona odvetniku na dolgo in široko, kako je bilo v bolnici. Odvetnik jo z zanimanjem posluša, ker mu je všeč Lona in njen značaj, ki je pravi tip goliške starke. In še en spomin mu vzbuja Lona: kakor mati njegova je, čisto njej je podobna v vsem. Zato jo rad posluša.

Na sodišču že pričakuje Matevž Cilke v čakalnici. Prirčno je njuno svidenje, tako, da še Lona ihti v robec.

Zdaj stopi odvetnik k njima:

»Ali hočete govoriti s Tilnom?«

»Ježeš, saj res, Tilen!« se zveseli Lona. »Kaj pa dela zdaj fant v luknji, saj je menda pretesna zanj? Stene razžene, če niso dovolj močne!«

»Pojdimo pogledat!« jih pozove odvetnik in jih pelje po praznih hodnikih do celice.

Ječar odpre Tilnovo celico.

»Tilen, nekoga sem pripeljal, oziroma kar tri!« se zasmee odvetnik v celico.

Dolgi fant skoči raz ležišče.

»Matevž, Cilka!« plane k vstopiščima.

»Lej ga, nastave dolge, ali mene pa nič ne vidiš?« ga opomni Lona.

»O, vi tudi, mati Lona!« pozdravlja Tilen in stiska vsem trem roke.

»Matevž, ali mi moreš odpustiti, ker sem te pustil tako dolgo trpeti?« stopi Tilen k Matevžu.

»Saj nisi vedel!« se brani Matevž. »Rad bi tudi zdaj del kazni prevzel nase, če bi bilo možno!«

»Ne, ne, ti si že dovolj prestal! Kaj bi rekla Cilka?«

»Umrla bi!« pridene Lona. »Saj je še zdaj komaj napol živa! Vi mladi kar nič strpljenja nimate, sama ihta vas je vse skupaj!«

Saj vi tudi niste bili drugačni, ko ste bili mladi, mati Lona,« ji ugovarja Tilen.

»Eh, tak zagnanec nikdar nisem bila! Pa nas je tudi trdo utepalo in ujedalo, da smo kar plave hrbte nosili včasih!«

Tako so se razgovarjali v veselju svidenja, dokler ni prišlo slovo. Težko je bilo iti vsaksebi in pustiti

Bukove hlode kupi

za industrijsko uporabo domača tvrdka v vsaki močini. Zahteva se lepa, zdrava, ravna, okrogla in negreva kvaliteta brez ali z malo rudečega sra. Event pride v poštev tudi nakup stojčega lesa. Plačilo v gotovini takoj po prevzemu, dobava od oktobra 1928 do marca 1929. Ponudbe z natančno navedbo množine, kvalitete in na katero postajo se les postavi, naj se naslovi na upravništvo pod H l o d i št. 920.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavžarski in plinski

Brikele.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 13, I. nadstr.

Preklie.

Marija Majdič, pos. hči iz Njegastrna, podom. Ukančeva, preklieujem vsa žaljiva obrekovanja, katera sem izrekla o g. sedlarskem mojstru Ignacu Kocijanciču na Trznu pri Moravčah. - Moravče, dne 23. sept. 1928. **Marija Majdič.**

» V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Čaj z otrobov je izborno sredstvo proti hripavosti. V četrt litra mrzle vode deni dobro žlico otrobov, zavri ter pusti deset minut počasi kuhati. Prideni pol žlice medu in košček surovega masla. Pusti, da se razpusti, nato pa dobro precedi.

Lovske puške flobert puške, brovninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribiškijh potrebnin ter umetalni ogenj. — **F. K. KAISER,** puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.

Kupci smo tudi za: **deteljno seme, fižol, proso, kumno, laneno seme, travna semena, mravljinčna jajca, borovnice i. t. d.**

SVARILO. Onim hijenam, ki skrunijo spomin mojega pok. moža **J. Jeraša** p. d. Kolača z neutemeljenimi lažmi glede priznanja uboja v smrtni uri, se dá na znanje, da se bo proti vsakemu, ki bo te laži govoril ali raznašal sod. postopalo. — **Ivana Jeraša,** soproga - vdova. — Virmaše, 29. okt. 1928.

PROTI HEMOROIDOM

Merz hemoroidalni serum
„Recto S. rol“ — predpisuje ga preko 30.000 zdravnikov po celotni svetni — prodira avtomatsko do središča povzročevalca bolezni ter brzo odstrani bolečino, srbečico, vnetje in povzroči, da hemoroidi kmalu izgledajo. Dobiva se v vseh le. arnahl.

Josip Šlibar, Ljubljana, Stari trg 21

poleg Zalaznika

Kontenina rjava . . .	Din 7— 10— 13—	Šifon	Din 10— 14— 18—
„ za rjuhe	„ 28— 30—	Batistšifon	„ 16— 20— 28—
„ bela	„ 9— 12— 14—	Ce ir	„ 10— 15— 26—
„ za rjuhe	„ 28— 32— 38—	Inlet za blazine . . .	„ 18— 26— 36—
Brisače platnene . . .	Din 12— 16— 20—		
Protir br sače	„ 4— 36— 48—		
Gradel za madrace . . .	„ 28— 30— 48—		
Ko-tri klotasti	„ 185— 220— 260—		

Prodaja ostankov vsako sredo in soboto.

Tilna samega zdaj, ko je samo novo upanje vsepovsod in samo Tilnov zapor tesni vedro nebo mlade sreče. Ali vendar se je bilo treba ločiti. Najtežje je pustila Tilna Lona. Kar ni mogla od njega. Kakor bi bil njen sin.

Tilen se je še dokle možko držal pri slovesu. Le ko je naročal pozdrave za mater Meto, se ni zmozel. Omahnil je nazaj v celico in tisti večer je v postelji jokal po materi.

Naši trije znanci pa so mimogrede poklicali še sodnika in vseh pet je odrinilo v bolnico. Tam jih je sprejel zdravnik in jim povedal, da se je Ivanu stanje skrajno poslabšalo in bo vsak čas nastopila smrt. Bolnik se le še z zadnjimi močmi in s pomočjo vzbrizganih zdravil drži v zavesti.

Tiho stopijo v bolniško sobo. Iz kota pri oknu se zasliši težko dihanje. Cilka stopi prva k Ivanu, ki se mu zasveti oko, ko jo ugleda. In srečen smehlaj spreleti smrtno blede in z mrtvaškim potom obliti obraz. Z zadnjo močjo dvigne umirajoči roko proti Cilki, ki razume kretanj in vzame vročo roko v svoje dlani. Z očmi pokaže Ivan na Matevža. Fant stopi k postelji.

»Odpusti, Matevž!« zašepeta Ivan in solze mu pri-teko v lice. Tudi Matevž se ne more zmagati: moko mu stopi v oči, skloni se k umirajočemu in mu reče:

»Bog vam je že odpustil, jaz tudi!« Več ni mogel povedati, ker so ga solze prevzele.

Sodnik je najprej menil še enkrat zaslišati Matevža v pričo Ivana in obratno. Toda takoj, ko mu je zdravnik povedal, kako je z Ivanom, je opustil to misel, saj je itak zdaj že vse dognano in ugotovljeno.

Lona stopi k postelji in joče vsa ganjena. Stanko glasno ihti na svoji postelji, in niti odvetnik, niti sodnik se ne moreta vzdržati solz.

Tedaj se Ivan z zadnjimi močmi malce pridvigne in slabotno reče:

»Cilka, bodita srečna z Matevžem!« In prime s prosto roko Matevžovo desnico, pogleda toplo najprej Cilko, potem pa Matevža, pa položi skupaj rjuni des-nici. Nato omahne nazaj na blazino in šepeta neraz-umljivo ter nepremično sirmi v Cilko. Dekle glasno zahtji, pa se skloni k umirajočemu in mu pogladi rošno čelo.

Tedaj se hoče umirajoči pognati kvišku, ali nima več moči. Smehlaj mu spreleti blede obraz, blažena sreča se mu razlije v oči, umirajoči pogled poboža dekle in fanta ob postelji, potem pa se zapro oči. Zdravnik pristopi in pove, da je nezavesten in bo čez malo časa nastopila smrt.

Cilka ne more več vzdržati pri umirajočem. Prosi Matevža, naj jo popelje venkaj. Vsi se odpra-vijo. Ravno med vrati srečajo mladega frančiškana, ki gre opravljat molitve za umirajoče k Ivanu. Zato se vrnejo in še pomolijo s patrono za umirajoče. Nato odidejo na vrt, da se vsaj najhujše bolečine poležejo v njihovih sreih. Toda ne mine pol ure, ko pride sestra Teodora in jim pove, da je financar Ivan umrl.

Nemška leta'ca Ristić (Jugoslovan) in Zimmermann sta nedavno brez odmora krožila v zraku 65 ur in 14 minut in pre-lelela 8100 m. S tem sta prekosila Italijana Ferrar-ija za 6 ur 45 minut in v tem oziru dosegla svetovno zmago.

Mehikanski predsednik. Dne 1. julija so v Mehiki volili novega predsednika cele republike. Izvoljen je Obregon, znani general, ki je že bil za predsednika od 1920—1924. Sedaj je star 47 let. Mišljenja bo nekako istovrta kot Calles, torej framacson. Njegova politika pa uteone biti bolj zmerna. Bomo videli!

Vestnost. — Sodnik: »Opozarjam vas, da ste prisegli za vsako besedo, ki jo boste spregovorili. Da torej ne boate trdili n. pr. stvari, o katerih ste le slišali govoriti. Kdaj ste bili rojeni?«

»Državica«. O ruski državi so izšlo uradne številke za l. 1926. Našli so 147 milijonov prebivalcev. Slovanov je v Rusiji 123 milijonov: pravih Rusov 88 milijonov, Ukrajincev 31 milijonov, Kozakov 4 milijone.

Priljubljeni vrvarskih izdelkov

iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska št. 20, Celje, Kralja Petra cesta št. 33 in v Kamniku, Šutna št. 4.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Suhe gobe
plačuje najvišje
M. Geršak & Co., Ljubljana
Preč. a ulica št. 4
poleg mestne ljudske kopeli. — Telefon 2329

Mali oglasnik

Venska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Hiša s sadnim vrhom

v Biški vasi pri drž. cesti, 10 minut od žel. post. in župnije Mirna peš, proda Ivan Rozman, čevljar v Mirni peš. Sprejem tudi takoj **čevljar. vajenca**

Vlemensko živino

čekaj glav, proda Stanislav Poljak, Tržič.

Krojaškega vajenca

iščem za takoj. Konrad Pučnik, krojač v Kranju.

Čevljarskega vajenca

sprejme Andr. Jamar, čevljarski mojster, Jenčičeva-Fužine, Gor.

Privlačna hiša

s 3 do 4 sobami, kuhinjo, shrambo, lahko tudi nekaj vrta, v bližnji okolici Kranja, se vzame takoj v namen. Ponudbe na Mimi Pečnik, Gmeljine, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Vajenca

14 let starega za sedlarstvo in ličarsko obrt, takoj sprejme Fran Wisjan, Koldovska ulica 25, Ljubljana. — Hrana in stanovanje v hiši.

Mizarškega vajenca

sprejme Ivan Novak, Vižmarje štev. 63 pri postaji.

Krojaškega vajenca

sprejme JOS. JURČ, krojaški mojster, Predtrg pri Radovljici, Gor.

Posredovalnica

Oerinc, Ljubljana, Miklošičeva 28, nasproti sodišča, oddaja službe sluškinjam, natakaricam in kuharicam za Ljubljano in izven.

Sode in kadi

dobite vedno pri Fran Repič, sodar, Ljubljana Trnovc. Cene nizke.

Majhše posestvo

kupim v bližini mesta ali trga v vinorodnem kraju. Naslov v upravi pod štev. 9477.

Mizarškega vajenca

sprejme Ivan Kuher, Vižmarje 69, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Dehlica

zdrava, možna na 14—15 let stara, pošteni kmečkih staršev, se za domača in k obrti spadajoča dela takoj sprejme. — Ponudbe na upravo pod „Poštena“.

Pomočnik in vajencev

se takoj sprejme! — Hrana v hiši. F. Svajger, mizar, Slanečice, p. Št. Vid n. Ljubljano.

Polhovce kože

in vse druge kupuje v vsaki količini in skor celo leto: Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica 9.

Učenca

pošteni staršev z deželo, sprejem takoj v trgovino z meš. blagom in usojem. — Fr. Mikolč, Sodražica.

Mizarška delavica

z vsem orodjem ali brez, na prometnem kraju, 5 minut od koldovca, ob glavni cesti, se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava pod štev. 9222.

Čevljar. pomočnika

in vajenca sprejemem takoj Jernej Bertonec, Dobrava, pošta Podnart postaja Otoče.

Benzit-Nadmilo raztoplja vse vrste nesnage na kemičen način ter varuje Vaše perilo.

Ako ste samo enkrat videli, kako hitro se da odstraniti z malo Benzit-Nadmila madež iz obleke — boste popolnoma razumeli, da raztopi Benzit-Nadmilo tudi mastne ostanke nesnage iz perila, ki ostanejo pri uporabi navadnega mila vedno v perilu ter postanejo vsled beljenja nevidni. V bodoče perite samo z Benzit-Nadmilom! To milo raztopi vse vrste nesnage ter vse ostanke madežev odstranjuje in varuje perilo.

1 zavoj Benzit 3 dinarjev.

Benzit Nadmilo
z dvojnim učinkom
Tovornice Zlatorog, Maribor

POZORI **Manufakturna trgovina**
Najboljše, najcenejše in najsočnejše manufakturno blago se kupi pri
Angeloslavu Hrastniku
LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

Kože kupujem

govoje, svinjske in od vse divjačine, kakor: lisice, kune, polbe, krte i. t. d.

Imam v zalogi

trpežne podplate in gornje usnje
ter se priporočam

Ivan Mihevc, Vrhnika.

Suhe gobe, fižol,

semenako deteljo in vse druge deželne pridelke kupuje vedno po najvišji ceni **Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36.**

Dr. Lukan Miroslav

veliki župan v pok., Ljubljana, Dunajska cesta 29 (Gospodarska zveza), prevzema pravno zastopstvo pri vseh oblastnih izvzemih sporne zadeve pri sodiščih. Zlasti opozarja na vodne pravice, obrtne pravice, krajevne in osebne gostilniške pravice, agrarne operacije itd. Posreduje nakupe in prodaje ter posojila. Sestavlja pogodbe izvzemih one, ki jih mora napraviti notar. V zadevah davkov sodeluje nadupravitelj Lavrič.

Edino najboljši **Šivalni stroji in pletilni švil, „Dubied“ stroji ter kolesa** za rodbino, obrt. in industrijo so le **Jos. Petelinca**
Grizner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke **Ljubljana**
blizu Prošernovega spomenika. Pouk v vesenju brezplačno. Vzetelnost garancija.

Najceneje se oblečete, ako kupujete gotova moške in deške obleke domačega izdelka pri Jos. Olup Ljubljana, Stari trg št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in blečevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. — Obenem se priporoča znana gostilna „POD TRANČO“, kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

OBLEKA

iz modrega sukna 445 Din, ševjoja 420 Din, kamgarus 560 Din, delavske hlinde 50 Din, bluze iz sukna 60 Din, kamgarus 100 Din, fantovska obleka iz sukna 100 Din, iz pamučne tkanine 60 Din, zimska sukna double, kratka 260 Din, dolga 300 Din, fantovska sukna iz 200 Din, klubski trapezi 50 Din, iz pila 125 Din, iz sajete 160 Din, vse v najboljši kvaliteti razpisilja veletrgovina **B. STERMEČKI, Celte št. 13, Slov.** Zadrževalne nastojni takoj ilustrirani onkaj z več tisoč slikami. Kar ne ugaša se namenja ali vreden denar. Naročila teza 500 Din poštnine prosti.

V vsako hišo Domoljuba!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vo'no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 milijonov Din.

Kadar kupujete
**štrange, vrvi, uzde,
afre, špago in druge
vrvarске izdelke**

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezano ta-
ko-le rudečo znamko:

ŽIMA

najboljša in najcenejša pri
M. Masterl
tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

F. in I. Goričar - „Pri Ivanki“

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 29

nudi razno zimsko blago po sledečih, zelo nizkih cenah: sukno za moške obleke, polvolneno, od 48 Din naprej; čisto volneno od 90 Din; double za zimske suknje od 110 Din; hlačevino in žamet od 38 Din; blago za ženske plašče, v vseh modernih barvah, od 65 Din; velour in pliš za plašče od 120 Din; modni barhenti za obleke in bluze od 16 Din; barhenti za perilo od 10 Din; zimske rjuhe in deke od 44 Din; odeje, koce, raznovrstno kotenino, najboljše vrste, triko hlače, srajce, majce od 32 Din; skoke, volnene otroške in velike jopice; pletke, velike ogrinjalkе; moške delavne in pražnje srajce od 33 Din; dežnike, dobre, od 55 Din naprej; kravate, nogavice, rokavice itd. — Ker dobivamo blago naravnost iz najbolj priznanih tovarov in ker imamo trgovino v lastni hiši in nam ni treba plačevati visoke najemnine, zadovoljimo pa se z majhnim dobičkom, smo v stanu naše cene odjemalce postreči z res dobrim in cenim blagom. — Pazite na naš naslov in šte. 29, ker le, če tu kupujete, si prihranite mnogo denarja.

Ako imaš pohištvo iz orehovega lesa in je precej obledelo, skuhaj lanenega olja ter s tem les dobro oribaj. Pohištvo bo kot novo.

Oglas.

Ako hočeta biti zadovoljni

pridite samo v Tekstilbazar
Liubjana, Krekov trg 10.

Prava angleška flanela	meter po	Din	10'—
Belo slov. platno	" "	"	10'—
Bel šifon	" "	"	12'50
Ceški širl barhent	" "	"	15'—

Za a. ceno česko in angl. sukno za moške in ženske obleke po najnižjih cenah.

Ostanki po polovičnih cenah
v prvem nadstropju.

Oglejte si brez obveznosti nakupa.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzojav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**